

REDACTIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 ..
Pe 1 lună .. 2 ..

Nr-ii de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Congresul învățătoresc.

Mâne ar fi să se întrunească în Blaj congresul tuturor învățătorilor români de ambele confesiuni.

Nu știm dacă în urma discuțiunii ce s'a făcut în presă, se va ține ori se va renunța la acest congres, căci rezumând aceasta discuție, putem constata că ea n'a fost favorabilă ideii unui congres mare, care să scoată pe învățători din cetatea organizațiilor lor de azi.

Ori se va ține însă ori nu, cei ce s'adună vor trebui să ție cont de aceasta opiniune ce s'a format, și care în definitiv nu este împotriva năzuințelor învățătorilor de a-și ameliora starea lor, dar care a cumpănit bine urmările acestei acțiuni în toate ale ei eventuale consecințe. Iar aceste consecințe ne deschid astfel de perspective, încât nici cel mai fervent amic al cauzei învățătorilor, nu mai poate îndrăzni să sfătuiască aceasta cale presărată cu atâtea primejdii. Nespun de îmbucurător și vrednic de o deosebită mențiune — pentru-că denotă profunda devoție și spiritul larg de sacrificiu a dascălării noastre față de interesele noastre superioare — este, că înșiși învățătorii, au înțeles cei mai mulți cuvintele advertizatoare și au făcut ei înșiși sacrificiul nobil al iluziilor câte legau de acțiunea lor.

Faptul acesta onorează dascălimea română și suntem convinși, că precum el ni-a emoționat sincer pe noi, tot așa va fi luat la cunoștință de toată lumea românească, de toți factorii vieții noastre publice, de întreg poporul românesc chiar, la a cărui inimă trebuie bătut cu insistență și suntem siguri că și-o va deschide și față de pretenziile juste ale învățătorilor români, cum și-a deschis-o și și-o deschide pentru atâtea alte mari și grele sacrificii ce i-se cer.

Soartea învățătorilor români, este ca în-sași soartea poporului românesc, a suferinții, a jefirii de sine. Asemenea lui, învățătorii români, au și o altă misiune, decât cea a educațiunii, a carierii lor.

Suntem cu toții fii unui neam în suferințe, care avem și o altă țintă pe lângă ceea a fericirii personale și vremelnice.

D'aci urmează că fiecare dintre noi trebuie să suportăm cu resignare greul vieții, pe care poate nu-l cunosc fiii altor neamuri mai fericite.

Tot atât de adevărat este însă, că chiar în interesul scopurilor ce urmărim, trebuie să ne îngrijim ca nici o clasă a noastră să nu sucumbe sub greutatea condițiilor sale de existență. Și dacă poate fi o prioritate față de una ori alta pătură a neamului nostru, aceasta prioritate noi din tot sufletul o votăm pe seama învățătorilor noștri, cari îndeplinesc de sigur cea mai însemnată misiune în viața noastră de neam.

Situația învățătorilor români este de așa încât n'are nevoie de această prioritate, pentru a chema asupra ei tot interesul și

toată bunăvoința societății române, a forurilor noastre bisericești și școlare și a poporului român.

Aici trebuie ajutat și încă grabnic. Știm că ce enorme sunt sacrificiile ce se cer, pentru a putea ajuta ceva. Ori cât de enorme ar fi însă, ele trebuie căutate și câștigate cu un ceas mai înainte.

Afacerea învățătorilor este adusă și în congresul național bisericesc, întrunit tocmai acum în Sibiu. Nu ne îndoim, că suprema corporație a bisericii răsăritene, precum și autoritățile bisericii unite, vor chibzui asupra chipului și mijloacelor de a grăbi în ajutorul învățătorilor. Să nu ne facem însă iluzii. Hotărârile ori cât de frumoase și de simțite, vor rămânea în lipsă de mijloace, în cartoanele Conzistoarelor, dacă nu va veni munificența publicului și a întreg poporului într'ajutor.

Iar ca aceasta să se întâmple, va fi nevoie să scoatem plângerea aceasta justă și dreaptă din cercul strâmt și fără răsunset al adunărilor de învățători și să o aducem în auzul tuturor, zilnic să o agităm și să îndemnăm poporul la jertfe.

Din partea noastră, și credem că ne putem face interpretul tuturor — aducem învățătorilor aceasta promisiune, în preajma congresului lor de mâne, care după părerea noastră ar trebui, — oprindu-se aci! — să se mulțumească deocamdată cu acest succes.

Ungurii și politica engleză. În numărul cel mai proaspăt al revistei »Le Courier Européen« dl dr. Albert Ferencz scrie o notiță despre prietenia la cataramă legată între Unguri și Englezi. Dânsul spune, că scopul acestui prietesug este de a slăbi înrăurirea și puterea Germaniei înlocuindu-o cu influința engleză. Citează un articol a lui Lengyel Zoltán din »A nap«, în care se spune aceasta pe șleau. Prietenia cu Ungurii, zice Lengyel, este numai o verigă în lanțul de prietenie pe cari și l-au făcut Englezii pentru a izola Germania încunjurând-o cu vrăjmași. Acelaș scop îl servesc »entente cordiale« cu Franța, înrudirea regelui Spaniei prin căsătoria cu principesa Ema, a cărei înrăurire începe să se simtă în Spania și devoțiunea diplomației italiene către cea engleză. Prietenia anglo-maghiară are de scop reconstituirea imperiului lui Matei Corvinul. Ungurii vor deveni singura mare putere între Berlin și Constantinopol.

Acestor declarații copilăroase le opune acum *Morning Post*, organul conservatorilor englezi și *post-paralul* boerimii engleze care a vizitat Budapesta, o declarație categorică și neîndoioasă. Declarația asta este un duș rece administrat frigurilor utopice ungurești.

De altă parte ea adresează și șefilor unguri, lui Kossuth și Apponyi o lecție pe care aceștia vor fi destul de cumiți pentru a trece sub tăcere.

Iată declarația marelui ziar englez în întregime:

»Vizita Eighty-Clubului în Ungaria a dobândit o însemnatate la care nu se gândiseră de loc vizitatorii atunci, când au primit invitarea partidului kossuthist. Dacă Ungurii ar fi cunoscut poziția Eighty-Clubului în Anglia, fără îndoială, că nu și-ar fi dat o silință zadarnică.

De altă parte dacă Eighty-Clubul ar fi prevăzut utilizarea la care s'ar fi pretat vizita lor și dacă ar fi cunoscut adevăratul caracter al partidului kossuthist, el nu ar fi primit decât cu rezervă invitarea celor doi oameni politici, cari nu cunosc îndeajuns raportul politic al celor două partide. **Singuri Apponyi și Kossuth sunt răspunzători de vizita acestora, care n'a fost decât o intrigă dibace și care a fost aranjată astfel, ca să dovedească pretenziile simpatii ale liberalilor englezi față de partidul kossuthist.** Este foarte regretabil, că s'a găsit un cerc englez pentru a lua parte la niște demonstrații vătămătoare pentru monarhie și pentru împăratul-rege. Această vizită nu va avea alt rezultat decât de a pune pe Sir Eduard Grey (ministrul afacerilor străine englez) într'o situațiune neplăcută!«

Un limbaj mai categoric și mai hotărât nici că se putea. Declarația aceasta dărâamă tot ce vizita Eighty-Clubului clădise în — mintea și inimele Ungurilor.

Libertatea întrunirii și Asociațiunea.

De dr. U. T. Mihaiu.

Țara natală a libertății întrunirii și asociațiunii e Anglia. Pe continent se inaugurează aceste libertăți gemene de revoluția franceză 1789, după care străbat succesive și în celelalte state vechi și noi. În mulțimea caotică de întâmplări și episoade pe care le-a grămădit secolii, ne vom orienta mai bine, dacă urmărim ca de obicei firul istoric cronologic, care este și cel logic.

1) *Anglia.*

Uțicul original, unde sunt începuturile libertății întrunirii conservate, e colecțiunea de *Epistole a lui Iunius*. În aceste scrisori, care sunt pamfleturile cele mai profunde și geniale, ce le cunosc analele politice, se regăsește corupțiunea ministerială și administrativă a secolului XVIII în Anglia. Mai ales regimul despotice și mitarnic a lui Georg III, a cărui ministrii devoți și slugarnici erau Lord North și Grenville, e demascat în toată nuditatea lui scandaloasă și destrăbălată, și învinovățit de o neglijență criminală în »datorințele lor față de țară, de cei răpaușați față de cei prezenți și față de posteritate«.

Georg III caută a întregi prestigiul curții, diminuat prin revoluția din 1688, care pune camera de jos pe o treaptă egală cu tronul, prin un sistem secret, mercenar, coruptiv. Regele și curtisanii lui prădează sume enorme pentru a cumpăra majoritatea voturilor în camera comunelor, ce succede cu atât mai mult, fiind partida whigs întrun stadiu de desorganizare. Ministrii primeau,

după cum istorisește un observator inteligent, instrucțiunile și propunerile pentru debaterile camerei, prealabil dela rege, care avea toată puterea în mâna lui, care comanda armata, care făcea promoțiunile ecleziastice, care acorda ori refusa titlurile, onorurile, salariile, pensiunile.

În atmosfera asta inficiată se ridică în camera comunelor un fidel și îndrăzneț interpret al opiniunii publice, care are cutezanța a stigmatiza acest sistem politic prevaricat și depravat. Numele acestui deputat e Wilkes, ales în comitatul Middlesex. Regele scrie momentan ministrului său North: »Eu cred, că e foarte nemerit a vă informa, că expulsiunea lui Wilkes pare esențial necesară și trebuie efectuată«. În 1769 expulsează parlamentul pe Wilkes pentru defaimă. Dar comitatul Middlesex îl realege imediat împotriva tuturor violențelor și abuzurilor înscenate din partea regimului insinuant. Wilkes e a doua oară relegat din parlament, dar electorii lui îi încred din nou mandatul detras. Wilkes e a treia oară expulsat din parlament și substituit prin colonelul Lutrell contra voinței alegătorilor din Middlesex. Atunci a lansat scriitorul anonim Iunius dojana lui vestită: »Există o epocă, unde oamenii înceată în mod evident a mai fi reprezentați. Această epocă a sosit. Camera de jos nu mai reprezintă poporul«.

»Un membru relegat din cameră devine prin asta incapabil a fi reales? Walpole a fost închis în Turn și ajunge reales, ministrul partidei whigs. E o manieră stranie a opoza o supoziție improbabilă, față, de un fapt, care se dovedește de sine«. (Iunius. Epistola XVI.)

Iunius dă prin atacurile sale antiministeriale, pe lângă tot tonul lor veninos și cerbicos o autoritate nouă presei. Iunius e persecutat de toți detectivii, dar ideile și bravura lui nu au putut fi întemnițate, ele deslănțue o mare tempestă populară care se rostogolește peste țara întreagă. Într'acea s'a însănoșat și veteranul liberalismului, Lord Chanthan, el apare în camera Lorzilor unde atacă cu elocința lui fenomenală usurpățiunea camerei de jos, blamând escesele guvernului cu o retorică sublimă și cu un dispreț mare, cerând urgent reforma parlamentară. În vorbirea asta lui Lord Chanthan zace simburile marelui gând, care duce ulterior la democratizarea vieții publice.

Chamberlain și Churchill sunt destructori, conservatori și reformatori, contrastele nu zac în ei, ci în jurul lor, în mediul în care trăiesc și pe care îl reflectează. Partida stagnațiunii nu mai există, Tory și Whigs sunt transformați, ei fac zic — racuri, curbe, întorcături, pentru a se atinge ori a se reuni pentru a merge paralel, nu mai există separare absolută, deosebirea mai este numai în amintiri, obiceiuri, în maniere pentru a vorbi cu Lord d'Aurec. Isvorul viu de putere care a făcut metamorfosa asta necrezută, a pornit dela Middlesex. Pornirea dela Middlesex a reformat politic toată societatea engleză, acest curent se simte încă azi în reformele parlamentare, care preocupă statul nostru. Fără pionirii zeloși dela Middlesex am sta încă pe continent înămoliți în evul mediu.

Toate reformele mari cari reînnoiesc Anglia, libertatea comercială, reforma parlamentară, libertatea religioasă, au fost obținute sub presiunea întrunirilor publice, prin asociațiuni extraparlamentare, cluburi etc. așa vedem că libertatea întrunirii e una din

cele mai necesare atribuțiuni a progresului material, social și politic.

Libertatea asociațiunilor se desvoltă întâiadată tot în Anglia, în restimpul dela 1800—1826. Pe la 1740 începe formațiunea clasei uvriere, trei zeci de ani mai târziu, 1770, e această clasă încheată, după alții trei zeci de ani, pe la 1800, ea stă în apogeul ei, după 1800 începe să decadă în cel mai trist pauperism, uvrierimea sănătoasă degenerază în proletariatul fabricant. Acestea sunt etapele evolutive și cronologice.

Influența adunărilor politice asupra conduitei regimului, datează dela lupta lui Wilkes contra parlamentului mituit. Întrunirea civilor din Middlesex lasă întâia dată să se simtă puterea agitațiunii politice. Ea e preludiul libertății întrunirilor, care joacă mai târziu un rol atât de preponderant în viața statului. Societățile și cluburile politice se constituie, pentru a crea și a organiza opiniunea publică. Dezvoltarea discutiunilor și înrăurirea ce începe să exerseze un număr conziderabil de oameni, gata a secundă și a ajutură personal orice curent politic, anunță timpul modern, care dovedește, că parlamentul nu poate exista fără să țină socoteală de sentimentele masselor. În frământările acestea se cristalizează acel liberalism ciudat și încântător care caracterizează Anglia contemporană. Întrunirile politice, platforma, au azi dincolo de Canal, plină libertate, puterea lor e incalculabilă. Prin reuniunea »Caucus« i-a succes lui Chamberlain a introduce radicalismul în partida whigs epuizată și pe cale analogă, a reorganizat lord Churchill torysmul pe bază democrată. Inovațiunile aceste sunt originale, un sânge popular virginial începe să circuleze în corpurile partidelor vechi. Organizațiunea lui Chamberlain și lord Churchill, vin a formă în Anglia o nouă nobilime parlamentară, o adevărată aristocrație democrată, a cărei cult politic este: *îngrijirea, ameliorarea și elevarea materială și socială a mulțimei numerice.*

Puterea politică a întrunirilor care era încă la Middlesex mică, ia proporțiuni mari, ce forțează torismul a se amesteca cu plebeismul cu socialismul municipal.

Partida Tory, cea mai conservativă, nu mai poate rămâne de acum înainte o supapă ori un tampon de siguranță, ea devine încălzitorul și căldarea în locomotiva parlamentarismului. Torysmul democratizat începe să concureze cu radicalismul whigs.

Din Dietă.

— Dela corespondentul nostru. —

— Ședința de Vineri 19 Octomvrie. —

Deși întruniți în număr destul de mare, deputații arată azi puțin interes pentru debateri.

Ministrul-președinte cetește textul unei legi pentru repatrierea osămintelor lui Rákóczy II, și ale celorlalți revoluționari Unguri înmormântați în țări străine. Mai interesante au fost răspunsurile date de ministrul instrucției publice relativ la mai multe interpelări. Cel dintâiu răspuns se refera la o interpelare a deputatului român Dr. Stefan Petrovici prin care acesta invită pe ministrul să retragă cunoscuta ordonanță a ministrului Lukács pentru învățământul limbii ungurești.

Trebue remarcată lipsa de conștiință cu care ministrul a întârziat să răspundă acestei interpelări deși după regulamentul camerei

el este dator să răspundă în termen de o lună, în vreme ce interpelarea i-s'a adresat încă din sesiunea trecută a camerei, deci de cel puțin 3 luni de zile.

Dar să căutăm răspunsul însuși. Siugurul răspuns firesc și logic ar fi fost retragerea ordonanței ilegale. În mintea oricărui om el ar fi fost singurul cu putință.

Un ministru a cărui întreagă nizuință a fost de a înlătura într'o luptă uriașă în opoziție pe un guvern, înfierat ca trădător, illegitim și anticonstituțional, nici nu ar fi avut nevoie de o astfel de interpelare, ci ar fi trebuit să retragă din îndemnul său o astfel de lege. Aceasta ar fi fost mai presus de toate o cerință a *cinstei politice.*

Răspunsul lui Apponyi arată însă încă odată cât de mare este acordul dintre toți ungurii pe cari de altcum îi despart prăpăstii de vederi politice, atunci când este vorba de chestiunea naționalităților.

Suntem atât de obicinuiți cu astfel de lucruri, cu această solidaritate ungurească împotriva noastră, încât ne-am fi mirat contrariul.

Răspunsul ministrului ne mai aduce și îndemn de a stă veghe la pragul școalelor noastre. În mijlocul aplauselor camerei el a prevestit o lege prin care va căuta și mai mult să răpească școlilor noastre caracterul românesc.

Unde se va opri ungurismul pe acest povirniș pe care pare a aluneca tot mai repede? Sau când vom fi noi în stare a să-l oprim?

În afacerea fondurilor năsăudane, Apponyi a amânat răspunsul din cauza marelui număr de acte și documente. Dar nici în afacerea asta nu putem aștepta nimic bine.

În afacerea *Mănegușiu*, răspunzând unei interpelări alui Bánffy, ministrul zice că singura chestiune asupra căreia guvernul ar să hotărască este dacă Manegușiu trebuie despăgubit pentru intervalul dintre prima hotărâre a Conzistorului metropolitan din Sibiu și dintre a doua definitivă a Conzistorului episcopesc din Arad.

Ședință

Ședința se deschide la orele 11 1/2.

Președintele prezintă mai multe acte și cere intrate la biroul camerei. Între aceste se găsește și cererea bunului oraș *Hódmezővásárhely* de se lua măsuri împotriva agitațiilor naționaliste. Propune pe urmă unele măsuri de luat pentru primirea osămintelor lui Rákóczy și roagă pe deputați de a se prezenta în costum național și în formă un cortegiu de onoare cadavrului repatriat. Propune ca din incidentul acesta ședințele camerei să fie suspendate pe timpul dela 26 până la 31 Octombrie. Propunerile se incuviințează.

Ministrul-președinte *Wekerle* depune un proiect de lege prin care se reabilitează memoria lui Rákóczy și se dispune ca osămintele acestuia să se depună spre vecinică odihnă în catedrala de Cașovia, iar ale lui Thököly Imre în biserica evangelică din Kesmark. Guvernul este îndatorat de plăti toate cheltuielile avute cu transportul și înmormântarea cadavrelor, în suma de 500.000 de coroane. Proiectul accentuiază că nu va avea nici o consecință de drept civil (în privința averii repatrioților care fusese confiscată și dăruită altor familii).

Camera incuviințează și secțiunea respectivă își începe lucrarea.

Ministrul instrucției publice *Apponyi Albert* răspunde întâi interpelării deputatului român Dr. Stefan Petrovici în chestiunea ordonanței lui Lukács. Declară că ordonanța aceasta a fost legală căci nu conține decât executarea unor legi cu excepția unei singure dispoziții după care învățătorii cari nu vor depune destulă silință în instrucția limbii ungurești, vor putea fi urmăriți prin anchetă disciplinară. Ministrul aprobă însă și dispoziția aceasta, deși ea este ilegală, și să va îngriji ca ea să fie înscrisă în lege.

Dr. Ștefan Petrovici arată cu o logică neînduplecată nedreptatea ministrului. Din două una; ori toate ordonanțele unui guvern anticonstituționale sunt ilegale și deci trebuiesc retrase și anulate ori ele sunt toate legale. Partidul dela putere știm a osândit toate actele și ordonanțele guvernului trecut înfățișându-le ca ilegale, deci și ordonanța aceasta trebuie declarată ilegală. Declară că este *nemulțămît* cu răspunsul ministrului.

Camera, bine înțeles, admite punctul de vedere al ministrului.

Ministrul *Apponyi* răspunde interpelării lui *Bánffy* în afacerea Măneguțiu. Hotărîrea Conzistorului din Sibiu fiind necorăspunzătoare legii, afacerea a fost judecată de Conzistorul din Arad a cărui hotărîre este legală. Neuzând Măneguțiu de dreptul de apel, afacerea s'a închis. Datoria ministrului este de-a stabili numai atîta, dacă Măneguțiu va trebui despăgubit pentru dauna suferită în restimpul dintre hotărîrea întâi și a doua.

Baronul *Bánffy* ia act de răspuns, dar' ar fi dorit mai multă energie din partea guvernului.

Ministrul *Apponyi* răspunde interpelării deputatului *Vizy Ferencz* în afacerea lefurilor învățărești. Spune că în limitele puterii economice a statului, el se va îngriji de urcarea acestor lefuri.

O voce. Să se cheltuiască mai puțin pentru armată și mai mult pentru învățămînt!

Ministrul *Apponyi*: Guvernul instrucției publice în înțelegere cu ministrul de finanțe studiază chestiunea de a îmbunătăți lefurile celorlalți învățători, nu numai pe ale celor de stat. Spune că numărul cel mare de învățători fără post este o stavilă întru urcarea lefurilor celorlalți.

Camera admite răspunsul ministrului.

După o pauză de 15 minute s'a ales prin sorți juriul care va hotărî asupra cazului de incompatibilitate a lui *Mikszáth Kálmán* deputatul de Făgăraș. În juriul acesta este și deputatul român dr. *Aurel Novac*.

Membrii juriului depun jurămîntul.

Ședința s'a ridicat la orele 2.

Pentru unitatea culturală a tuturor Românilor.

Plan de acțiune.

Suntem rugați a publica următoarea scrisoare:

București, 2/15 Oct. 1906.

Onorată Redacțiune!

După hotărîrea luată la expoziție cu ocazia banchetului din 27 August v. de a se întruni corurile în tot anul în câte un oraș din țară și Ungaria, am fost cel dintău, care am propus în presa, ca tot la 5 ani să se întruniască toate corurile românești la arenele romane, pentru a obține *contactul direct*, care va contribui în cea mai mare măsură la unitatea noastră culturală.

Vreau să accentuez acest lucru în deosebi pentru motivul, că ziarul »Universul« într'un număr al său din săptămîna trecută scrie la locul prim, că dnii *Aslan* și *Ioanin* au lansat mai întâiu ideea întrunirii din 5 în 5 ani a corurilor.

»Dimineața« nrul 924 și »Tribuna« nrul 169 atestă însă, că eu am lansat ideea aceasta până încă nici nu plecaseră corurile din țară.

Că m'a preocupat mult ideea de a contribui după puteri la ajungerea idealului nostru național se adeverește și prin faptul, că de astădată mă prezint publicului românesc cu un plan de acțiune și pentru *sustinerea contractului intermediar*, pe calea publicisticii.

A început să se lucreze de un timp încoace pentru unitatea noastră culturală, dar nu cu destul temei și nu după un sistem bine de terminat.

N'avem o revistă, care să urmărească sistematic și cu mare aparat compunerea unui tablou cultural, economic și social al Românilor de pretutindeni.

Scopul acesta se poate ajunge numai printr'o *revistă mare săptămînală* — tribună liberă pentru toți cei chemați — care să nu facă politică militantă, ci în schimb să se ocupe cu chestiile mari economice-culturale ale Românilor și succesiv să copună tabloul social-cultural:

1. al Românilor din regat,
2. al Românilor din Ungaria,
3. al celor din Bucovina,
4. din Macedonia și

NOTĂ. Toate ziarele sunt căduros rugate a publica această scrisoare.

5. din Basarabia.

Așadar revista săptămînală se va ocupa în fiecare număr al său, în rubrici separate, cu toți Români, publicând articole informative și instructive despre ei, și pe lângă aceasta va da în fiecare din cele 5 rubrici speciale câte o cronică despre mișcarea culturală-socială din fiecare săptămîna, a Românilor respectivi, precum și producții originale, literare și artistice.

Că această revistă se va putea redacta numai în România, nu mai încapă îndoială. *Eu am și făcut cei dintăi pași necesari în această direcție și ca planul de acțiune să fie încununat cu succes desăvârșit, mai e nevoie numai de concursul moral și material al Românilor din toate țările.*

Ceice se simt îndemnați a contribui în felul specificat mai sus pentru cel mai mare ideal al nostru, sunt rugați a se angaja la munca ce se cere spre acest scop, și a se face vrednici de neamul lor după puterile, de cari dispun.

Toți cei-ce aderează la această idee și toți cei-ce doresc să-și dea concursul moral, ori material, la ducerea ei în îndeplinire, sunt invitați a se adresa subscrisorului, pentru a li-se servi informațiuni detaiate.

Mulțumindu-Vă, Onorată Redacțiune, pentru marele serviciu, ce-l faceți cauzei noastre atuturore,

semnez cu deosebită stimă

Dr. **Dionisie Stoica.**

Str. Sculpturei, 48.

Procesul ziarului „Világszabadság“.

— Dela corespondentul nostru. —

Cititorii nostri își vor aminti de felul cum astă-vară ministrul de justiție își începuse *era cea nouă* prin confiscarea nocturnă a ziarelor socialiste. Cu faptele acestea răușise să-și câștige primele antipatii în sânul majorității kossuthiste. Interpelarea lui *Bródy Ernő* a lovit în chipul cel mai necruțător în felul acesta de a privi libertatea presei. După ordinul ministrului de justiție procurorul confiscase două articole pretinse revoluționare ale ziarului socialist »Világszabadság«. Ei bine Curtea cu jurați a dat cea mai categorică dezmințire și reprobare a ministrului și a procurorului său, rostind un *verdict de achitare*.

Iată pasagiile încriminate:

Secerișul se face cu patul puștii. În toate părțile se văd jandarmi și soldați. Baionetele ascuțite slipeșc și jandarmii nu vânează tâlhari, ucigași și hoți. Aceștia pot să fie liniștiți, căci acuma baioneta are chef de a intra în pântecul oamenilor cinstiți. Această activitate a puterii armate se face numai, ca buzunarile trântorilor să se umple fără greș și lipsă. Noi însă să fim de o sută de ori mai bine niște câni răsvrățiți la cari să caute scărșnind din măsele ucigașii și jupuitorii poporului, decât niște vite răbdurii.

Articolul al doilea este intitulat »Unde-i vrăjmașul? Iată pasajul din chistiune:

Guvernele constituționale n'au cutezat nici o dată de a se arăta atât de vrăjmașe jurate muncitorilor ca acuma. Muncitorii plătesc milioane ca impozite, totuși suprefecții osândesc pe muncitori la câte 30—60 de zile de reclusiune, dacă ei cer o bucăică mai mare de pîne. Ministrul, suprefecții, jandarmi, socot, că singura lor chemare e de a apăsa, chinui și schinguii poporul.

Dupa ce s'a dat citire acestor articole, a urmat interogatorul.

Președintele întreabă pe inculpat, dacă se simte vinovat. Acesta neagă.

Pres.: Ești acuzat, că ai ațâțat ura împotriva clasei de proprietari.

Acuzatul: Știu, dar articolul nu ațâță.

— De unde ai avut datele articolului.

— Din impresiile mele proprii. Astă-vară am fost pe *Alföld* (pusta ungurească) și am văzut singur cu ochii mei, ceea-ce am descris.

— Spune-ne un loc, unde s'a întâmplat.

— Am văzut bunăoară la gara dela *Békéscsaba* cum jandarmul a lovit cu patul puștii pe un lucrător rutean care voia să se dea jos din tren. Am mai văzut ast-fel

de scene la *Ujverbász*. În *Canija* turcească am văzut urme de sânge în locul unde muncitorii greviști se adunaseră.

După interogator au urmat pledoariile. Jurații după o scurtă chibzuire au *achitat* pe inculpat.

O lămurire.

Di *Dimitrie Birăuțiu*, redactorul »Poporului Român« ne trimite o scrisoare mînioasă drept răspuns la comentariile cu care ziarul nostru a însoțit achitarea sa în procesele »Poporului Român«. Dar mânia, — se dovedește și-n cazul de față — nu e un sfătuitor bun. Di *Birăuțiu* supărat fără vreun motiv real, singur numai pentru faptul că am dat publicității cazul d-sale, ceea-ce a trebuit s'o facem cu atât mai vîrtos, întrucât am observat, că D-sa a uitat să-și informeze măcar cetitorii — voind să se scuze de acuză singur, încât o apărare numai acum ar avea loc, după punerea pe hîrtie a propriilor sale șire. Iată scrisoarea dlui *Birăuțiu*:

Domnule Redactor!

Abia astăzi m'am rentors dela *București*, unde am plecat imediat după pertractarea procesului din *Sâmbăta* trecută și sunt peste măsură surprins de comentarele cu cari însoții D-voastră știrea despre retragerea proceselor intentate contra foii »Poporul Român«.

E de regretat, că și D-voastră, care trebuie, că aveți cunoștință despre originea acestor procese — sunt silit să Vă dau lămuriri și involuntar imi vine să vă pun întrebarea: Ce e la mijloc dlor dela »Tribuna«: bunăcredință ori reavoință?

Procesele acestea sistate s'au pornit contra foii subt guvernul *Fejérváry* și după dreptate trebuiau de mult sistate, ca și celelalte 280 la număr între care erau și ale »Tribunei« afară de unul.

Articolii din chestiune nu eu i-am scris, ce la timpul său am declarat și în »Poporul Român« și înaintea judelei de investigație. Am căzut în cursă în urma faptului, că un domn »hangoș« după tufă, a căpătat friguri, când a fost vorba să răspundă pentru ceea-ce a scris. A rămas să-și caute »locșitor«, căci *strohmann*-ul nimănui nu mă fac, nici eu n'am lipsă de *strohmann*. Am făcut și fac politică, dar nu cu capu în pîrete. Pentru faptele mele răspund, răspundă și altul pentru ale lui.

Dar nu asta e principalul.

Procesele după dreptate trebuiau sistate de mult. Am și rugat pe deputații nostri ca să intervină în cauză. Au și intervenit, dar fără rezultat. Am rugat apoi pe un alt domn cu mai multă influință și încă în prezența dlui director al »Tribunei« — ca să intervină pentru sistarea proceselor, căci nu aveam pic de voie să mă las închis, ba chiar și nimicit materialicește pentru altul, căci osînda pentru trei articoli de bună seamă nu era mică.

S'au sistat deci procesele intentate sub *Fehérváry* contra »Poporului Român« cu același drept ca și contra »Tribunei«. Că procurorul cum motivează purcederea — puțin mă impoartă.

»Tribuna« zice, însă, că procurorul a mers până la »vădita desconsiderare a legii« când a sistat procesele.

Nu gîndiți dlor, că și cetitorii d-voastre vor fi știind judecă?

Budapesta, la 18 Octomvrie n.

Dimitrie Birăuțiu,

redactorul »Poporului Român«.

Am publicat întregă scrisoarea dlui *Birăuțiu*, pentruca publicul să cunoască și tonul care dis-cută dl *Birăuțiu*.

Incolo avem o singură rectificare. Di *Birăuțiu* zice, că procesele în contra »Poporului Român« s'au asistat cu aceleș drept, cu care s'au sistat împotriva »Tribunei«. Se poate. Procurorul a motivat absolvarea sa altfel — dar dl *Birăuțiu* zice, că aceasta »puțin impoartă«. Bine. Ceea-ce impoartă însă dle *Birăuțiu*, e că »Tribuna« n'a cerut sistarea nici unui proces — și nici nu s'au sistat toate, dovadă procesul împotriva dlui *A. Indreica* osândit la 7 luni temniță și ziarul la 500 cor., amendă — n'a cerut-o nici la dl *Polónyi*, nici la acel anumit »domn cu mai multă influință«.

Di *Birăuțiu* însă a cerut-o și aceasta e ce — nu trebuia să facă. Aceasta este și ce poate interesa publicitatea în afacerea acestor procese.

La chestia congresului învățătoresc

Primum următoarele:

Onorată Redacțiune!

În urma stării deplorabile în care se găsește învățătorimea noastră la școlile primare gr-or. și urma strigătului de alarmă ce s'a dat prin jurnale în direcțiunea această, în vederea ținerii Congresului național bisericesc, mai mulți învățători din Țara-Bârsii în frunte cu valorosul și neobositul învățător și director Ioan Dariu, și-a pus la cale ținerea unei consfătuiri confidențiale cu învățătorii din împrejurimea Brașovului și din alte părți ale Archidiecezei ba și ale Metropoliei noastre, care în 29 Septembrie v. a. c., s'a și ținut în Brașov în edificiul gimnazial.

Consfătuirea a fost deschisă prin dl director I. Dariu, care prin un discurs avântat a arătat însemnătatea acestei întruniri în fața situațiunii materiale actuale a învățătorilor și a interpretat cu demnitate intențiunile autonomiei bisericești noastre, și că nouă învățătorilor confesionali din Metropoliă noastră nu ne este permis a eși pe nici o cale din cadrele constituției noastre sau afară din granițele statului nostru organic, ci în sfera aceasta să căutăm împreună cu Ven. Conzistore și cu Măritul congres național bisericesc, mijloacele prin cari s'ar putea îmbunătăți starea noastră materială, și că numai și numai în aceasta ne-a chemat la cea consfătuire confidențială, care a durat aproape 2 ore și jumătate.

Discursul a fost întâmpinat cu vii aplauze din partea tuturor celor prezenți.

După aceasta constituindu-se consfătuirea a ales unanim de președinte al ei pe harnicul învățător și director I. Dariu și de secretar pe dl învățător Pompiliu Dan din Zărnești.

Deși comisiunea inițiatore a acestei consfătuiri lucrase deja un proiect de adresă către Măritul Congres național bisericesc, președintele a dat voie membrilor adunați a-și exprima liber convingerile lor în direcțiunea aceasta, nevoind a le sugera vre-o idee din numitul proiect de adresă, și am fost fericiți a constata, că mai toți vorbitorii au aderat la principiul pomenit de președinte în discursul său, pe urmă s'a citit însuși proiectul de adresă prin dl referent Pompiliu Dan. După o discuție vie și în același timp destul de obiectivă s'a votat unanim în forma ce am onoare a o alătură aici, cu respectuoasa rugare, să binevoiți a o publica în ziarul DVoastră.

Brașov, 3 Octomvrie v. 1906.

Nicolae Furnică
învățător

Mărit Congresa național-bisericesc :

Este un adevăr recunoscut de toți fără excepțiune, că între multe soiuri de funcționari publici în Ungaria noi învățătorii școlilor primare în privința situației noastre materiale ocupăm locul cel din urmă. Răsplata muncii noastre oficioase este atât de neînsemnată, că nu stă în proporțiune nici cu pregătirea și misiunea noastră culturală și încă cu referințele de traiu, cari pe zi ce merge devin tot mai grele și vor ajunge în timpul cel mai apropiat insuportabile. Este constatat mai departe, că dintre toți învățătorii primari în patria noastră noi învățătorii români confesionali suntem cei mai slab salariați.

Situația, în care ne aflăm, este atât de amară, încât nu se mai poate suferi. A trage mai departe în jugul dăscăliei, așa cum ni s'a hotărât din moși și strămoși, nu mai este compatibil nici cu demnitatea noastră ca oameni și nici cu demnitatea patriei, neamului, bisericești și societății, ale căror cele mai scumpe și mai sfinte interese le servim cu onoare și cu adânc devotament...

Durerii noastre îmbătrânite datu-i-am de multă vreme cu blândețe și cu modestie exemplară expresiune în toate conferințele și întrunirile noastre, iar în timpul din urmă presa noastră duce zâlnic în toate părțile zbuciumatul glas de tânguire al dascălilor români.

Avem satisfacția sufletească, că opinia publică este unanimă întru recunoașterea stărei noastre deplorabile și suntem recunoscători și forurilor noastre superioare bisericești, cari ne-au întins nădejdea într-o îmbunătățire a sorții atât de vitrege. Nimenea nu este, care să nu afle de îndreptățită jăluirea noastră, nimenea nu este, care să nu ne dorească alinare durerii. Dar signatura generală a echoului, ce l-a aflat plângerea noastră de mai înainte și din timpul recent, pare că este: *Flere possumus, sed iuvare non.*

Întrebarea cea mare și grea este: De unde să se ia mijloacele necesare pentru ridicarea salariilor învățătorilor români confesionali?

La această întrebare se dă următorul răspuns pe cât de scurt pe atât și de cuprinzător: Bisericele noastre, ca susținătoare de școli nu sunt în stare din mijloacele proprii să urce salariile învățătorilor, iar a recurge la ajutorul statului însemnează a jertfi autonomia învățământului nostru popular.

Lucru firesc, că cu acest răspuns chestiunea devine foarte odioasă în ochii obștei românești și odiul cade asupra învățătorilor români, că în nizuința lor de a-și ușura traiul propriu ar fi aplicați să se facă înșiși călăii școlilor confesionale.

Convingerea noastră însă este, că un astfel

de răspuns e nelogic și superficial. El este o nouă dovadă despre nervositatea, pripa și netemeinicia, cu care tractează și se deliberează la noi cele mai vitale chestiuni. Căci este absolut falsă presupunerea, că biserica noastră sau mai corect zis, obștia română gr-orientală n'ar fi în stare din mijloacele proprii să-și mai susțină școlile dacă cheltuielile ar fi mai mari, ca cele de până acuma. O astfel de presupunere nici nu poate fi admisă în discuțiune, căci ea lovește de-a dreptul în onoarea poporului român, pe care n'avem nici un motiv a-l socoti atât de slab, ca singur să-și facă sfârșitul vieții naționale prin abandonarea școlii confesionale.

Chestiunea ameliorării salariilor învățătoresc studiată cu competența și seriozitatea cuvenită nu numai că nu va deveni odioasă, ci din contră ne va îndruma la o serie întreagă de căi și mijloace materiale, cu ajutorul cărora va putea fi rezolvată în dragă voie fără cea mai mică știrbire a autonomiei noastre școlare confesionale.

Părerea noastră este, că trebuie să se dea ocaziune și corpului didactic român gr-or., ca să conlucreze la rezolvarea marelui probleme. O astfel de ocaziune ar fi întrunirea învățătorilor români gr-or. din întreaga metropoliă într-o conferință generală, la care să ia parte câte 2-4 delegați ai învățătorilor din fiecare tract protobresbiteral. Scopul acestei conferințe generale să fie: Discutarea mijloacelor pentru ameliorarea situației materiale a învățătorilor,

Cu încredere deplină și cu adâncă venerațiune ne adresăm Măritul Congres național-bisericesc, pe care îl rugăm:

I. Să binevoiască a lua între înțeleptele sale sfaturi și chestia îmbunătățirii salariilor învățătoresc.

II. Să binevoiască totdeodată a dispune și a permite ca în timpul cel mai apropiat învățătorii români gr-or. din întreaga Metropoliă să se întrunească într-o conferință generală după modul și cu scopul arătat.

Suntem siguri, că Măritul congres național-bisericesc va primi cu bucurie această propunere și rugare a noastră, pe care o facem, nu pentru că am dori să ne plângem de soarta noastră, ci pentru că voim să trăim și prin noi să trăiască în veci școala noastră confesională, de care biserica nu se poate despărți.

În numele învățătorimei române gr-or.
Brașov, 29 Septembrie 1906 v.

Ai Măritului Congres național-bisericesc
Cei mai credincioși servi:

Biroul confătuirei:

I. Dariu, preș., *Pompiliu Dan*, secretar.

Prezenți: *V. Fărcaș*, *Vict. Moldovan*, *Sava Luca*, *Șt. Belindescu*, *V. Bărbat*, *N. Ivan*, toți din

IDIOTUL.

— Armand Sylvestre. —

În tot deauna am avut o deosebită simpatie față de idioți; și până când va veni vremea să dobândească împărăția cea cerească, toată căldura inimii mele e pentru ei.

Am avut și eu un bun prieten, despre care lumea zicea, că-i idiot. Precum veți vedea mai la vale, aceasta judecată însă a fost nedreaptă și tirană.

Prietenul meu, cari în mai multe lupte crâncene a dat dovadă de o rară bărbăție și de un curaj neîntrecut, în sfârșit s'a căsătorit. A condus înaintea altarului o creațiune gingașă și admirată de toți, ce-o vedeau și pe care o iubia din copilărie.

I-a cerut mâna, deși știuse c'a refuzat-o pe a altuia din motivul, că nu era atât de bogat, cum doreau părinții. A știut însă, că fata a primit o bună creștere, și avea în ea deplină încredere. Zece ani viața lor fusese o adevărată fericire și din căsătoria lor s'au născut doi băieți drăgălași.

Se întâmplase, că în o Duminecă, până ce soția lui era la biserică, factorul îi înmână o epi-

istolă adresată soției lui. Scrisoarea aceasta o văzuse de mai multe ori, dar niciodată n'a stărnit în el nici o bănuială. Acum însă un gând sinistru îl cuprinsese. Idealul din copilărie a soției lui cum-părase în vecinătatea lor o moșie, l-a și văzut odată, dar acela tot deauna l-a încunjurat. Și acum jalusia îl îneca. Cu mână tremurândă a desfăcut epistola... apoi stătu înmărmurit. Durerea, ce-l cuprinsese fusese mai puternică decât mânia; l-a învins. Cu batista își ștergea sudorile plumburie de pe fruntea lui galbenă. Lacrămile ferbinți curgeau șiroaie pe fața lui. Știuse, că dragostea dacă se sfârșește odată, nici cerul, nici pământul și nimic pe lume n'o poate să-i dea tăria de mai nainte, căci e mai puternică decât moartea și ea învinge ori ce putere omenească. Dacă odată iubirea s'a adeverit falsă, s'a sfârșit orice mângâiere. Să-i ceară milă? L-ar lua în bătaie de joc. S'o omoare? Moartea nu-ți redă, ce-ai pierdut. Și în mintea lui se părandau, gânduri despre trecutul său fericit, și gânduri despre iadul, în care ajunsese. Bolborosea cuvinte fără nici o logică. Puterile-i slăbiră. Se îngrozea, să spună sentința de moarte. I-se părea, că atunci aceea epistolă ar nota în sânge, în sângele, ce i-ar arde mâna, ca para cea de foc. În toiul unei

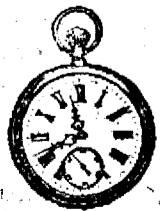
bătălii nu te îngrozești de moarte, dar e îngrozitor să storci viața din o femeie.

Sbuciumările lui sufletești nu încetau. Involuntar se duse la fereastră și privi în noianul de pământ. Șoapte dulci, nedeslușite îl treziră de melancolie. Privi în curte. Acolo zări drăgălașii lui băieți, cari veseli se jucau în năsip... Copilul a mândurora! Un vâl negru se ridică din fruntea lui intristată. Pentru trecutul soției lui, fi fost capabil să facă ori și ce. Dacă-și va omoara soția, s'a răzbunat. Dar ce va fi atunci cu copiii? Fiecare copil simte o părțică din dragostea mamei sale. De ce dar să-i facă să sufere și ei? nici o vină?

E drept, că pentru fiecare bărbat lucrul de o petenie e onoarea lui. Mai mult decât viața, decât viața altora? Niciodată.

Mototoli epistola, par'că ar fi vroit să dea tării secretul ce cuprindea. Copiii vorbeau și mai tare și lărmuitor. Unul începe să plângă și poate s'a lovit. Idiotul n'a mai stat pe gânduri. Frânge în sute de bucăți epistola, pe cari aruncă în vânt... Ca și fulgii de zăpadă se așază printre crengile arborilor...

Tradusă de: *Mugur*

◆◆ SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ◆◆

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Orologe și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela *Schöner Samu*, juvaorgiu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, vecker dela 1 fl. 50 în sus.

atung. Mar. Iarca, Ștef. Cotoară din Cernat. N. N. Sperchez, Zărnești. N. Ilie, I. Sporea, I. Jima, din Feldioara, V. Creangă, din Hălciu. N. Furtună, G. Crivăț, din Sânpetru. N. Hamzea, din Paloș, G. Todorache, din Holbav. I. Georgescu, din Poiana. G. Preșmerean, Aurel Oancea, N. Stoicoviciu, D. Marcea, G. Popescu, St. Popoviciu, Z. Butnar, C. Mușlea, B. Prișcu, G. Govna, I. Suci, (Tocile), toți din Brașov. N. Igna, din Deva. I. Roman, din Vulcan. I. Pușcariu, N. Comșa, din Târlungeni. B. Tipeiu, din Râșnov. N. Boș, Predeal-Bran. A. Goicea, Herman, V. Herețiu, Bod. N. Rădoiu, Dobolii inf., D. Lăpădat, T. Criștof, din Săliște, D. Martin, Dârsta, N. Lepedeanu, Bacifalău. N. Odor. Turches.

Aderează: N. Simulescu, Mercurea. I. Vuia, Comlăuș-mare. Furdul Simulescu, din Abrud. M. Frățilă, Râșinari. I. Marcu, Bocșa-germană. I. Roșca, Alba-Iulia. V. Muntean, C. Țițiu, A. Stocovici, E. Reit, toți din Sighișoara. L. Taus, I. Neguliciu, P. Danci, Ir. Socaciu, toți din Tântari. N. Runceanu, I. Buta, I. Dan, I. Bica, toți din Bran. Jula, din Brad. I. Groșorean din Gașa.

Invățătorii din tractele protopresbiterale: Abrud, Săliște, Sibiu, etc.

NOUTĂȚI.

ARAD, 20 Octombrie 1906.

— **Dela societatea Petru Maior.** În ședința de constituire de Duminecă 14 l. c. al societății studenților români »Petru Maior« din Budapesta s'a ales următorul nou comitet:

Președinte: Pompiliu Nistor, (medicină) Vice-preș. Nicolae Vlaicu, (matematici) secretar. Nicolae Negruț, (litere) casier: Ioan Voina (drept), bibliotecar: Traian Crașovanu (drept) vice-bibliotecar: Sabin Evtișianu (litere) controlor: Dumitru Marcu (tehnica) Notari. Petru Bucșan (medicină) Ioan Motoc (drept) econom Adam Iancu (med.)

Comisia literară: Const. Bocșan (drept) Onisifor Ghibu (litere) Simion Socanu (litere) Adam Iancu (medicină) Ioan Motoc (drept) Petru Suci (litere).

Nădăjduim, că societatea care cuprinde anul acesta atâția membrii de valoare nu-și va mai risipi puterile și timpul în desbinări lăuntrice.

Noroc și an mănos!

Ieste de regretat indiferența și nepăsarea majorității studențimii noastre pentru singura instituție unde-și pot îmbogăți cultura românească. Mai mult de jumătate dintre studenți nu sunt înscriși membri ai societății. Dacă în termen de-o lună nu-și vor face această elementară datorie, făgăduim a-i da în vileag.

— **Emigrările.** Pe teritoriul comitatului Trenčsén numărul emigranților în loc să scadă se mărește pe fiecare zi. În această lună au emigrat 1746 de inși, un număr cu mult mai mare ca în această lună a anului trecut.

— **Un conzul despre sultan.** Mipatovici, fost conzul sârb la Constantinopol, care trăiește în relații de prietenie cu sultanul Abdul Hamid, publică în »Fornightly Review« lucruri foarte interesante despre padisah. Sultanul e foarte simpatic, vrednic de iubirea tuturor și foarte senzibil. »Când telegramele spuneau despre logodna regelui Alexandru cu draga Mașina — scrie conzulul — sultanul m'a chemat la sine și m'a rugat să-i câștig fotografia miresei.

L-am ascultat. Sultanul privea timp îndelungat

la fotografie, apoi făcu observarea, că mireasa e foarte frumoasă și are ochi admirabili».

— Nu pot să înțeleg, — zice liniștit, — că regele Alexandru, care se vede bărbat foarte tânăr, cum poate să facă un pas atât de greșit. Va veni vremea, când și el va observa, cât de neprecaut a fost.

Apoi după o pauză îndelungată și după ce se profundă în cugete, continuă:

— Dar suntem îndreptății să-l acuzăm? Avem dreptul să-l supunem criticei? Poate omul să încunjure ce-i scris în cartea sorții? Și să nu uităm, câtă putere are spiritul. Cine este bărbatul tare, care să nu devie învins, dacă e singur cu femeia pe care o iubește? Oare nu se întâmplă, ca fiecare dintre noi să comită câte o greșală? Caută amorul rang sau domnie? Intreabă oare amorul, că ce va zice tata sau mama? Ascultă sfaturile minții sănătoase? Hotărât, că n'avem dreptul să ne rădem de nebuniile unui tânăr, îndeosebi, când se știe, că Alexandru e foarte îndrăgostit de Draga. Ii voi trimite urările mele de bine și-i voi spune, că mă voi bucura în tot deauna dacă voi auzi cât e de fericit».

— **Relicve din mormântul lui Carol cel Mare.** Un comitet de savanți germani a examinat obiectele scoase din cripta dela Aix-la-Chapelle. Un covor s'a constatat, că datează din secolul 9-lea și că e de proveniență din o manufactură din Bizanț.

A doua bucată de stofă e de mătase și e postumă morții lui Carol-cel-Mare. Are desene safanide reprezentând fațe în jurul arborului vieții.

Ea e dăruită de Ferdinand II, după sanctificarea marelui împărat și datează dela 1200.

Se știe, că mormântul lui Carol-cel-Mare a fost deschis de trei ori dela 906 încoace.

— **Cununie.** Dl. Alexandru Teaha ales preot în Leasa își va serba cununia cu dragălașa dsoară Cornelia Moldovan în 15/28 Octombrie în biserica gr. or, română din Halmagiu.

Să fie în cias norocos.

— **Orbii și mușii din Germania:** La 12 Octombrie st. n. a. c. se împlinesc o sută de ani dela întâia instituție pentru îngrijirea orbilor și mușilor din Germania.

Louis Braille un francez hugenot a inventat la 1820 un alfabet pentru orbi compus din puncte și linii pipăibile.

D'atunci a început organizarea învățământului orbilor numit: Blinden-Doheim.

E surprinzător, că numărul surdo-mușilor e mai mare decât al orbilor. Cu ocazia statisticei populației din 1900 s'a constatat, că în Germania sunt 34.334 de orbi iar surdo-muși sunt 48.750. Surdo-muși și orbi, în același timp sunt 340. Aceștia sunt cei mai nenorociți dintre toți.

D'un timp încoace orbilor li-se dă și un învățământ manual.

— **Unelte economice.** Comitetul central al »Reuniunii« române de agricultură din comitatul Sibiu vestește pe economii nostri, că comitetul lor pune la dispoziție spre folosire, pe lângă purtarea cheltuelilor de transport, plugul-sistem Sack și grapa de fânațe (mușchi).

Uneltele se dau cu preferință membrilor Reuniunii locuitori în comunele, unde asemenea unelte nu s'au folosit până acum, și se iau în primire dela subscrișul secretar. Aceste unelte la dorință se pot cumpăra dela Reuniune cu preț convenabil.

— **Cartoforii din strada Csengery.** Am amintit și noi despre cuibul de cartofori, ce l-au descoperit detectivii din Budapesta, în strada Csengery, în casa lui Bod Elek. Eri s'a adus sentință asupra cartoforilor și judecătoria a pedespsit pe Bod Elek, proprietarul casei, la o lună închisoare și 100 coroane amendă în bani. Pe Halász Péter, Rónay László, Ronay Elemér, Kemere Kálmán și Putnoky Elemér la câte 50 coroane.

Ceilalți au fost achitați.

— **Un sat atăcat de urși.** Ni-se scrie: Comuna Șercăița (com. Făgăraș), începând cu luna

lui Septembrie a fost teatrul urșilor, ce au tăbărit dela munți cu căderea zăpezii prea timpurie din aceea lună. În 27 Sept. s'a aflat căutându-și de mâncare un urs grozav de mare, prin grădinile locuitorilor acestei comuni, care fiind ocolit de oameni înarmați, a scăpat sănătos.

Iar în ziua de 5 Oct., când se luminează de ziuă, Irimie Șerbănuța, mergând către sură a aflat în grădină o ursoaică cu 2, pui care sărind în curte a eșit în stradă și continuându-și drumul în dragă voie prin centrul comunei, a eșit la câmp. În aceea zi fiind urmărită de dl adv. dr. Pralea dimpreună cu alți vânători a fost ocolită în tufișul din apropierea comunei. Incepându-se goana, ursoaica cu cei 2 pui, numai cu mare greutate, în urmă având vre-o 4 câni și gonaci îndrăzneți, a voit să se miște din loc, dar' răgnetele ei înfiorătoare producând groază în cei-ce o urmăreau, în urma a două împușcături neizbutite, a scăpat în direcțiune opusă.

În 14 Oct. seara pe la orele 8 ursoaica din nou a intrat în sat căutându-și hrană pe ulițele comunei. A fost însă huiduită de oameni cu lămpașe aprinse. Iar dimineața s'a aflat un porc mare mâncat în fundul grădinei, iar juncii văduvei Maria Boroș, după ce a fost alungați aflându-i la pășune în apropierea comunei, unul a fost prins, omorât și mâncat, iar celalalt s'a întors acasă.

Astfel de scene s'a petrecut în comuna noastră în timpul din 27 Septembrie până azi.

— **Oraș ars.** După informațiile ziarului »Daily Telegraph«, orașul Seneca, ce are o populație de 1200 de locuitori, a fost incendiat de către Negri. Verosimil e o răzbunare la mijloc, deoarece în urma rezelului avut cu Negrii, colegiul din Seneca a Negrilor a fost pustiit.

— **Slavă modernă.** În o foaie americană a apărut un anunț de tot curios. Dsoara Elisabeta Magie voiește să se mărite, făcând oferte de căsătorie, foarte ciudate. Ea conzideră viața conjugală de o slăvie, deci femeia este slava bărbatului. După aceasta concepție a ei face concluzia, că femeia e în drept să se vândă.

Astfel ea escrie licitație asupra ei și cine va da mai mult, acelaia îi va fi slavă în întreaga viață. Iată anunțul ce-l publică. Nu o fată devine slava unui bărbat, dar' aceasta e o chestie privată, ce nu mă privește. Dacă eu pe cale publică voesc să ajung slava cuiva, urmăresc scopul să mi-se dea prețul, ce corăspunde valorii mele. Valorez aproximativ 48.000 de coroane, căci tatăl-meu, care a fost un mare ofițiar, atât a cheltuit pentru creșterea mea. Ca scriitoare câștig la săptămână 48 de coroane. Sunt curioasă a ști, că oare d-nii ce iubesc slavele, cât vor da pentru o slavă americană? Sunt fată inteligentă, tinăra, bine crescută, cinstită, suflet poetic, cu inclinări filosofice, fată deamnă de a fi soție, brunetă, cu ochi mari, buze subțirele, dinți frumoși, nu sunt prea frumoasă, dar' draguță și de caracter. Și deși sunt foarte religioasă, nu sunt bigotă. Nu știu coase, dar' știu să croesc haine de model, dacă merg în hale, nu știu să fac deosebire între carne, dar știu să fierb foarte bine. Nu mă pricep la contabilitate, dar' știu să vorbesc frumos. Nu presupun despre mine, să fiu originală în concepții, căci doar' slavă doresc să fiu».

Dsoara Magie a primit până acum o sumedenie de oferte de căsătorie.

Acesta i-a fost scopul:

— **Un om fără suflet.** Poliția din Budapesta a deținut eri pe Filipp Károly, diurnist în ministeriul de interne, acuzat fiind, că și-a omorât soția. Soția lui a murit înainte de aceasta cu un an, dar poliția nu mai acum a putut descoperi lucruri, cari îl vor duce pe bărbatul fără suflet în pușcărie.

Viața conjugală a lor la început a fost destul de fericită. Mai târziu însă el a dus o viață destrăbălată, și păcatele sale îndrăsnise să le mărturisească și soției lui. Soția l'a rugat nu odată să se lase de acel trai păcătos și să-i fie milă de ea.

Perge és Rozslay utóda

fabrică de mașini și de pluguri pentru economie în Oradea-Mare.

Recomandă fabricație proprie de pluguri din cea mai bună calitate. o o o

Pentru fiecare preț l-a răspundere.

Magazin mare de grape, ciururi, crama, zdrobitoare de struguri și tăietoare de pale.

N-a ascultat-o, ci atunci îi ripostă.

— Dacă nu-ți place, divorțează.

Ea și-a iubit bărbatul cu mult mai tare, de cât să se poată hotărî la acest pas. Văzând în sfârșit, că nu-i nădejde de a îndrepta pe soțul ei în nemărginită durere și desperare a început să bea. Bani, ce ajungeau în mâna ei, îi dădea pe băutura. El de câte ori o vede în stare de beție, o bătea fără de milă, până ce o lăsa mai mult moartă decât vie. În urma loviturilor grele, a devenit epileptică.

În o zi reîntorcându-se acasă și văzându-o beată, a bătut-o cu un baston de fier, până ce biata de grele loviri a leșinat. Atunci a mers după medic, chemându-l, zicând-i că soția lui e foarte bolnavă.

Pe când medicul sosise, era deja moartă. Urmele de lovituri a dat de bănuț medicul. A raportat poliției, cerând cercetare. Sub decursul cercetării vecinii au mărturisit lucruri îngrozitoare despre bărbat, au mărturisit cum ea se rugă să i fie milă și să nu o chinuească în mod atât de barbar.

Poliția l-a deținut și dus închisoare.

— **Premiat Koch Jenő**, fabricant de cuptoare de Meidlinger a fost premiat la expoziția națională din București cu *medalia de aur*.

— **La transportarea motoarelor și a asortimentelor mașinilor cu motoare** cel mai bun rezultat l'a ajuns renumita colonie de motoare *Kállay F. és Társa din Budapesta XI strada Nagymező*. Asortimente mașinilor cu motoare a sus numitei firme, tot așa motoarele cu benzin, oleu de minerale transportate spre scopuri industriale și de moară sunt foarte potrivite atât în privința desvoltării muncii precum și în privința ieftinătății cheltuelilor, încât nici n'are nevoie de altă laudă. Cine deci voește să cumpere motor bun, ieftin și pe deplin perfect, poate să ceară dela firma aceasta cataloage și preliminar: *Kállay motortelep, Budapesta, XI strada Nagy-mező*.

Fiți băgător de seamă la exactitatea adresei.

— **In Arad**, strada Forray-u. 2/b, vis-à-vis de drogheria Nadas, orolojerul și juvrajul

Zinner Vilmos

desface prăvălie de oroloage și juvaerice, ba chiar vinde prăvălia.

— **Femeile engleze**, nici odată nu folosesc la față decât «Lapte de castravete» ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia Balassa K., în Budapesta—Erzsébetfalva. E de efect sigur și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, săpunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1'20 Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapesta — Andrassy-ut 47.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogheria lui Vojtek și Weisz.

— **Atragem atențiunea on. cetitori ai ziarului nostru** asupra inseratului *Balla Sándor*, farmacist în Hódmező-vásárhely, Fötér.

— **Atragem atențiunea on. cetitori asupra anunțului lui Pártos Lajos.**

— **Au sosit bijuteriile de moda cea mai răspândită.** Mare asortiment de tacâmuri de argint. Oroloage de aur, argint și oțal de buzunare. Un departament separat se găsește fabricațiunii de argint china de prima calitate.

Grallert S. és fia, Arad, Piața Andrassy nr. 22.

Poșta Administrației.

Vasiile Beleş, paroch Kétegyháza. Am primit 10 Cor. în abonament pe sem. II. 1806.

Convocare.

Despărțământul protopopesc *Buteni* al »Reuniunii învățătorilor români« dela școalele populare conf. ort. din protopopiatele arădane I—VII, își va țineă proxima ședință Joi, în 19 Octomvre (1 Nov.) 1906, în comuna *Șilindia*, în școala învățătorului L. Dublea, la care toți membrii despărțământului și binevoitorii școalei sunt poștiți.

PROGRAMA:

1. Participarea la chemarea Duhului sf. la orele 8 a. m.
2. Azistare la prelegerile învățătorului Liviu Dublea.
3. Cuvântul de deschidere.
4. Constatarea membrilor prezenți și înscrierea de membrii noii.
5. Reflexiuni asupra prelegerilor.
6. Executarea concluzelor adunării generale.
7. »Disciplina și jocul ca baza culturii etice în școala populară« dizertațiune de Liviu Dublea.
8. »Învățătorii și pomăritul,« dizertațiune de L. Borlea.
9. Propuneri și interpelări.
10. Fixarea locului și timpului proximei ședințe.
11. Autenticarea protocolului.
12. Încheierea.

Bodești, la 2/15 Octomvre 1906.

Nicolae Boscai,
președinte.

Ioan Roșu,
secretar.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Analele »Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramurăș« 1860—1905 edate prin comitetul Asociațiunii.

»Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« din biblioteca despărțământului Cluj.

N-rii următori: 4. Intâiul ajutor la nenorociți; 5. Cultivați pomii; 6. Cum trebuie să lucrăm pământul? 7. George Barițiu.

Fiecare număr se poate căpăta la tip. »Carmen,« Petru P. Barițiu cu prețul de 20 fileri, în Cluj.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 19 Octomvrie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7:14 — 7:15
Secară pe 1907.	6:50 — 6:51
Orz pe 1907.	7:05 — 7:06
Cucuruz pe Iulie	6:03 — 6:04
Cucuruz pe 1907	5:11 — 5:12
Grâu pe Aprilie 1907	7:44 — 7:45

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7:15 — 7:16
Grâu pe Aprilie 1907	7:44 — 7:45
Secară pe Aprilie 1907.	6:51 — 6:52
Ovăs pe Octomvrie	6:86 — 6:87
Cucuruz pe Iulie	5:03 — 5:04
Cucuruz pe 1907	5:15 — 5:16

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: gre-părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechei, 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

5859/1906, tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A bjenői kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mang Juon apáti lakósnak Bottás Flore apáti la-

kos végrehajtást szenvedő elleni 42 K. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. tsvszék és a bjenői kir. jbiróság területén fekvő és az apáti 350. sz. tkvben A+I sor. (722-723.) hrsz. foglalat ¼. részben Bottás Onucz, ¼. részben Bottás Togyer és ¼. részben Bottás Flore tulajdonát képező 800 []-öles beltelek az azon lévő házsal a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 682 K. kikialtási árban az

1906. évi nov. hó 24.-ik napjának d. e. 10 órája

Apáti községhez tartozó megvártandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladati:

1. Ha a kikialtási áron felül ígérlet nem tészik, az elárverendő ingatlan a kikialtási áron alól is el fog adati.
2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 68 K. 20 f.-t készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezebe letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat pedig ugyanazon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-án 3942-5 I. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órá alatt ezen kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál, továbbá Apáti, Barakony és Somoskesz községek előjáróságainál megtekinthetők.

Borosjenő, 1906. évi szeptember hó 15-én.
Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Székely,
kir. albiró.

Deosebire mare

este într'o casă unde copiii în loc să fie bolnavi, vicioși, slăbuți și iritabili, sunt sănătoși și vioși. Mijlocul cel mai bun de a fi și rămânea copii sănătoși, este *Emulsiunea lui Scott din untură de pește cu Hypophosphifi* de var și natron. Preparați care ajută foarte mult la desvoltarea și întărirea sănătății copiilor. Emulsiunea lui Scott are gust bun și dulce, e ușor de luat și de mistuit, există apetitul, regulează întreg sistemul de mistuire, de aceea superioară unturii de pește obișnuite. (3)

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, «Városi Gyógyszertár»
BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2-50
Se află în fie-care apotecă.

Avis.

In cancelaria subscrisului un candida de avocat află imediat aplicare.

Candidații cu pracsă sunt preferiți.

Doritorii de a ocupa acest post să scrie adreseze în scris, comunicându-mi și condițiunile.

Hațeg (Hátzeg) 10 Oct. 1906.

Dr. Gavril Suciu,
advocat.

Atențiune!

Aduc la cunoștința p. t. public, că aici în

ARAD,
strada Deák Ferencz nr. 20

lângă hotelul «V A S S»

din fabricatele fabricantului de cuptoare din Timișoara (Temesvár), alui

Pucher András,

din fabricate de prima calitate din țară po-

trivite pentru încălzit cu lemne, carbuni și cocs, pentru sporurile, vanele de scaldă și lespezile de părete, putându-se face totodată și eventualele comande pentru curățiri, reparaturi și altele.

Prețutul sprijin al onoratului public îl cere cu tot respectul:

PRODANOVITS D. C. ME

Sa fondat la anul 1874.

HAINE

pentru bărbați,
juni și copii

din materie de cea mai bună calitate, cele mai moderne, cel mai bun croi, paltoane și pardesii de toamnă și de iarnă în cele mai favorabile condiții și mai ieftine prețuri la

Moskovitz Zsigmond

Liferantul inteligenței române

A * R * A * D,

Edificiul teatrului.

● Filiala în Piața Libertății Nro. 1. ●

Toate vestmintele gata, la dorință se întocmesc conform corpului, fără alta renumerație.

În fiecare săptămână
MARFĂ NOUĂ!

Telefon Nro. 534.

Marfa bună, prețuri ieftine, serviciu punctual.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUVARĂ.

1905.
1 Octombrie

115092854
1570485
60615532
25123169
11999666
15153610
2930477
5748590
588140
430419
80034810
—
8837671
33381840
361507263
12000000
19880604
3016596
244289140
1560783
725330
80034810
—
361507263

ACTIV

81497854	Reserva metalică Aur . . .	83273574
33595000	„ Trate Aur . . .	33595000
	Argint și diverse monete . . .	
	Portofoliu Român și Străin . . .	
	*) Impr. contra ef. publice . . .	9034600
	„ „ „ „ in cont curent	21527884
	Fonduri publice . . .	
	Efectele fondului de rezervă . . .	
	„ „ „ amortisarea imob. și material	
	Imobili . . .	
	Mobilier și Mașini de Imprimerie . . .	
	Cheltueli de Administrațiune . . .	
	Deposite libere . . .	
	„ „ & provizoriu . . .	
	Conturi curente . . .	
	Conturi de valori . . .	

1906.
23 Septembrie 30 Septembrie

116963499	116868574
657587	697537
93891313	88315456
30032635	30562484
11999924	11999924
14796390	14796390
2903324	2903324
5770775	5770775
604678	604705
468481	484643
85704250	84576800
7067500	32288500
6903241	11642993
21936062	23210123
399699659	424722228
12000000	12000000
21402642	21402642
3253368	3253368
267756200	268605740
1646498	1646498
869201	948680
85704250	84576800
7067500	32288500
399699659	424722228

PASIV

Capital . . .	
Fond de rezervă . . .	
Fondul amortisării imobilelor și material . . .	
Bilete de Bancă în circulațiune . . .	
Profituri și pierderi . . .	
Dobânzi și beneficii diverse . . .	
Deposite de retras . . .	
„ „ „ & provizoriu . . .	

Scomptul 5% *) Dobânda 5%

Mare magazin de specialități din Paris.

NOU

Aduc la cunoștința On. public, că
am deschis mare deposit
de instrumente medicale, legători, pentru vătămări,
fășii de legat pânțele, suspensorii, precum și
artici optici, ca: ocheanuri pentru teatru și tabere
.. .. militare și tot felul de ochielari
în ARAD, piața Andrássy Nr. 22.
Se roagă pentru binevoitorul sprijin cu stimă:
Deutsch Mihály.

NOU

Mare magazin de specialități din Paris.

TELEFON 81-31.

Beitz János

strugărie și fabrică de cheiu și bile de fildeș pentru biliard

VII., str. Akác nr. 52 BUDAPEST VII., str. Akác nr. 52

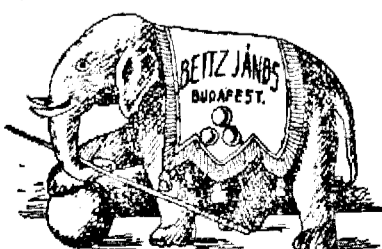
Bile de fildeș pentru biliard, cheiuri, domino, șac, piele veritabilă franceză pentru cheiu, cretă verde și vință pentru cheiu, tot felul de proviziuni pentru fumat, bile „LIGNUM SANCTUM”, mare asortiment de păjuși de lemn de carpin și corin.

În magazin se pot găsi cheiuri întrebuițate și bile de biliard.

Bile întrebuițate se cumpără pe lingă prețuri bune și se schimbă.

Pinză cea mai bună de Kangaru și Tuffel pentru masă de biliard se poate găsi ori și cind în magazinul meu.

Modele gratuit.

LIPCSEI KÁROLY

LĂCĂTUȘ DE EDIFICII ȘI MOBILE

Pregătitor de griloaje de sirmă, paturi și mobile de fier

Budapest, VII., str. Alsó Erdősor 1.

Pregătește tot felul de plăci de oțal nesurăietoare, vase de vapor, apoi mobile de fier, dricale de sirmă, grilaj opinos de oțal, sirmă, ciururi, precum tot felul de lucruri ce cad în această branșă, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețurile dricurilor de sirmă: { cu ramă de fier bucata 11 cor. „ „ „ lemn „ 7 „

Alianța

Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrată exclusiv
maiestrii aradani

mare asortiment de perdele diferite covoare și couverturi

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maiestrii, punem la dispo
onoratului public.

Mobila cea mai bună cu prețurile cele m favorabile.

Cu planuri servim gratuit!

Cu planuri servim gra

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetke
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11

Congresul național-bisericesc.

Sedința V.

Joi 5/18 Octomvrie 1906.

Presidiază I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan Mețianu.

I. Georgia citește procesul verbal al ședinței de ieri.

După câte-va observațiuni făcute de I. S. Sa Mitropolitul, V. Mangra, M. Popovici, R. Ciorogariu și Ars. Vlaicu, se verifică.

Se intră în ordinea de zi.
Se acordă concediu dlor S. Demian și Pahone.

Comisia financiară prin dr. M. Cristea referă asupra afacerilor ce i-au fost puse sub dezbateră.

Citește raportul general al Conzistorului metropolitan ca senat episcopesc.

Propune a se lua la cunoștință.

Se primește.

In special, la punctul cassa manuală propune, ca Ven. Conzistor metropolitan să studieze nu cumva ar fi mai bine ca protocoalele congresuale să se dea gratis, iar să nu fie vândute prin protopopi, cece devalvează autoritatea lor.

P. Cosma este contra acestei propuneri. Nu este mare greutate ca dnii protopopi să vândă acele protocoale care trebuie să aibă fiecare parohie.

V. Demian susține propunerea.

V. Mangra este contra propunerii comisiei.

I. P. S. Sa Mitropolitul dă lămuriri arătând că protocoalele se vând pentruca dnii preoți să știe ce se petrece în congres, iar să nu speculăm comunele.

Se pune la vot contra propunerea dlui Cosma și se primește cu 33 voturi contra 22.

La chestia cum să se investeze banii Diecezelor, comisia e de părerea ca să se cumpere cât mai mult pământ, în loc de a ține banii în diferite acțiuni.

I. P. S. Sa Mitropolitul observă că și de altfel se face treaba asta în Dieceze. E de prisos a se mai insistă.

Budințeanu susține propunerea comisiei, căci nu strică a se mai accentua a se face lucru bun.

Se primește propunerea comisiei.
Arată care este la sfârșitul anului 1905,

Averea celor trei Dieceze :

1. Archidieceză (comunele bisericești)	20,945.988 cor.
2. Arad (com. bis.)	16,179.023 »
3. Caransebeș (com. bis.)	14,330.202 »
4. Oradea-mare (com. bis.)	3,958.313 »

Total: 55,413.527 cor.

Averea centrală :

1. Archidieceză	7,063.858 cor.
2. Arad	3,427.099 »
3. Caransebeș	1,819.333 »

Total: 12,311.290 cor.

În legătură cu raportul general al const. metropolitan, propune a se îndruma conzistorul metropolitan a-și aduna cât mai curând datele de lipsă asupra lipselor materiale mai arzătoare din singuraticile eparhii și pe baza acestora, cu provocare la art. de lege XX din 1848, a cere aplicarea acestui articol și față cu biserica noastră.

După mici modificări propuse de I. P. S. Sa Mitropolitul, propunerea se primește.

Citește raportul în afacerea colectei pentru monumentul Șaguna.

Averea se urcă (la 1905) la suma de 42.355 coroane. Comisia acestui fond e compusă din episcopul I. I. Papp, P. Cosma, și Iosif Gal.

Propune a se lua spre știre și se așteaptă raportul conzistorului metropolitan privitor la chipul cum crede a se face monumentul.

Se primește.

La chestia budgetului cancelariei const. metropolitan, vorbește domnul.

Dl Em. Ungureanu, care zice că pentru postul de secretar să se prevadă o sumă de cel puțin 6000 cor., dar să căutăm un om cu mari pregătiri (aprobări).

I. P. S. Sa Mitropolitul arată că cele 2400 cor. e o sumă provizorie, până vom găsi om care să ocupe definitiv acel post.

Em. Ungureanu, este contra provizoratelor. Ele ni-au făcut mult rău, de pildă cu provizoratele referenților școlari (aprobări). Să se caute o persoană care să fie definitiv aplicată. Și să lucre!

P. Cosma. Deoarece bugetul se face pe 3 ani, și e de speriat, că provizoriatul secretariatului nu va ține atâta, e de părere să se voteze suma nu pentru cel provizor, ci pentru secretar, care să fie definitiv, cel puțin suma de 6000. Să autorizăm deci Consistorul metropolitan să aleagă cât mai repede și să plătească această sumă noului secretar. Acoperirea este: va suporta mai mult de pildă Fondul Gojdu.

Se primește.

Citește raportul privitor la procesul fundațiunii Trandafil. Procesul s'a câștigat la toate forurile, și astfel suntem stăpâni pe jumătate avere (aproximativ 1 1/2 milion coroane). O parte din competență a și încurs deja la Consistor. Se mai poartă însă proces pentru a se câștiga partea de venituri din trecut. Fundația s'a inactivat deja și s'au și dat deja stipendii.

Se propune luarea la cunoștință cu plăcere și se aduc mulțumiri bărbaților bine meritați cari au lucrat pentru fericita deslegare a chestiei.

Congresul primește.

Venind vorba asupra administrației acestei averi (pământul arabil în Bacica) I. P. S. Sa Mitropolitul zice, că ar fi bine să se dea indemnitate Conzistorului să vândă partea sa din Fundația Frandafil, dacă Sârbii vor da un preț convenabil.

P. Cosma, ca membru în comisia care a fost la fața locului să vadă pământul zice, că nu-i nici o grabă cu vânzarea, deoarece nu vor fi greutăți, ci administrarea va fi destul de ușoară, dându-se pământul în arendă, la licitație, când desigur se va obține o sumă mai mare ca în prezent, căci până acun nu s'a dat prin licitație în arendă.

N. Ivan referă în numele comisiei Gojdu (al cărei president s'a ales dl Andrei Ghidiu).

Cetește raportul conzistorial, din care se constată bunul mers al lucrurilor: Fondul crește an de an în chip îmbucurător și e tot mai mare numărul studenților ajutați din acest fond. Comitetul și reprezentanța și-a dat mare silință în ce privește administrarea fondului.

Propune a se lua la cunoștință raportul și membrilor din reprezentanță și comitet să li-se voteze mulțumită.

Se primește.

În numele comisiei organizatoare P. Truța referă asupra interpretării ce este a se da §-lui 19 din statutul organic: Parochul intră de drept, fără a fi ales, în comitetul comunei bisericești!

Congresul primește.

Tot la propunerea d-sale se decretează reactivarea protopopiatului Geoagiu.

În numele comisiei organizatoare referă apoi Ilie Trăila, anume citește raportul Delegațiunii pentru despărțirea ierarhică, arătând cum în chestia mănăstirilor Curia a decis, că tribunalul delegat din Pesta e competent să judece numai asupra mănăstirilor de pe teritoriul Ungariei nu și asupra celor din Croația. Prin urmare se va purta proces numai în privința acestora.

Arată, că patriarhul sârb din Carloveț a intentat proces pentru a lua dela noi mănăstirea H. Bodrog. Tribunalul din Timișoara s'a declarat însă incompetent să judece.

Propune luarea la cunoștință a raportului, să se aprobe demersurile de până acum și socotelile date, cu observațiunile, că diurnele și spesele de călătorii în afacerea despărțirilor ierarhice să se treacă la pasive, dacă nu se restituie de comune, ca să nu ni-se tot arate fond cu active neîncasabile. Propune de asemeni alegerea membrilor în delegație, deoarece mandatul celor de până acum a expirat.

Venind vorba de cele 11.000 cor. cu cât biserica rom. ort. din Timișoara datorează fondului de despărțire în procesul, ce a pierdut de altfel, se încinge o discuție care ține mai bine de o oră și ia caracter foarte animat.

Em. Ungureanu, P. Rotariu, Budințeanu și Putici, spun că biserica rom. gr.-or. din Timișoara nu are de unde plăti, congresul să nu o silească deci să plătească, deoarece nu-i de unde.

E. Ungureanu propune să plătească mitropolia.

I. P. S. Sa mitropolitul Mețianu e de părerea să se plătească din »Fondul pentru episcopia Timișorii«. Zice că dela Caransebeș nu s'a putut stoarce pentru fondul de despărțire nici un ban, măcar că dieceza asta a câștigat prin procese bani mulți.

La discuția ce se încinge, mai iau parte dr. N. Ionescu, P. Truța, P. Cosma, N. Zigre, V. Mangra și ep. I. Papp, care dă complete lămuriri.

Congresul primește propunerea făcută de V. Mangra: a se menține decisul a luat în congresul din 1903, căutând a se incasa dela comunele cari au profitat prin procesele purtate.

Din public. *)

Dlui Ioan Dorca, rigorozant în drept.

Deoarece la epistolele noastre nu ne-ai răspuns, — ne place a crede, că au fost rău adresate și așa nu le-ai primit. — Deoarece însă nici din propria inițiativă nu ne scrii despre unele arangieri, te rugăm să ne faci cunoscută adresa ta cât mai urgent, ca să nu fim constrânși la astfel de epistolizări costisitoare.

Arad, la 20 Octomvrie 1906 n.

Ioan Papp, m. p.

L. Fazecaș, m. p.

*) Pentru cele cuprinse în această rubrică nu primește răspundere Redacția.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
dupa dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice •

atingătoare de această branșă

FOI PERIODICE

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
dupa dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

„TRIBUNA”

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

PREȚ-CURENTURI
în orice limbă

NOTE

STATUTE • LIBELE

CIRCULARE

• Diferite tipărituri pentru bănci •

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectueze prompt și consciincios.

CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

EDITURĂ PROPRIE

Inserate se primesc la administrația foii noastre cu prețul ieftin

Tipografia Geor. Vichin, Arad

Pene ieftine de pat de BOHEMIA

5 kgr. de pene noi cor. 9'60 : calitate mai bună 12 cor. ; pihe albe fine sfâșiate cor. 18—24, albe ca zăpada, fine ca pihele, sfâșiate 30—36 cor. Comandele se fac franco și cu rambursă. Comandele se primesc napoi pentru altele ori se rambursează banii.

Benedickt Sachsel, Lobes — Nro. 340.
Posta PILSEN, BOHEMIA (Böhmen)

Când se înșală damele mai tare?

Dacă își comandă corsetele lor prin colportătoare!

Căci în casurile cele mai dese nu sunt bune. Pofțiți și osteniți până la mine, unde se pregătesc croinzile cele mai la modă și cele mai potrivite.

Corsete gata, indreptătoare de talie, ce le vind în prețuri foarte ieftine.

Cer deplina încredere a prea stimatelor doamne cu toată stima

PILCZ IRMA
pregătitoare de corsete
Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Fabricațiune de specialitate adevărată franceză și americană în ambalaj original

Recomandată de medici! Siguritate necondiționată!
Prețul în valoare de coroană duzina cu : 2, 4, 6, 8, 10, 12
Noutate de origine americană până acum neintrecută!
„Silk Finish Nevertear“
Tinde siguranță completă în urma întinderii și flinței extraordinare. — Prețul 10—12 cor.
Douts-americans duzina cu 6, 8, 10 cor. Preservative feminine „Pessarium oclusivum“, după profesorul Mensinga la ordin medical. Prețul dela 3—5 cor.
Adevărate spongii franceze de siguranță preservativă. Prețul: duzina 6—12 cor.

Nou! Auto vaginal spray: cel mai sigur și mai comot preservativ feminin ca specialitate. Multe mii de decorațiuni recunoscătoare! Prețul 15 cor.

Feritivă! Nu vă lăsați a fi influențați prin marfă mai ieftină, pentru că scopului corăspund în adevăr numai preservativele originale americane!!!

Brăul „Diana“ legătoare pentru period. Legătore pentru pânțec buric, sau contra durerilor de stomac. (Servitiu feminin.)

Ciorapi de gumi, contra lărgiri vinelor, precum și la picioarele copiilor. Tot felul de recuzite igienice trebuincioase la îngrijirea și comoditatea bolnavilor. Pe lângă prețuri originale de fabrică.

Cel mai nou catalog se trimite gratis în plic închis și în mod secret.

Se capătă la fabrica de legătoare medicale din **Keleti J.** Budapest, IV, Koronaherczeg-u. 17—18

Cei ce se provoacă la anulul acesta capătă 20% rabat.

Farmacia „MARIA AJUTĂTOARE“ a lui JAHNER RUDOLF

Timișoara-Fabric, Str. Principală 70.

Discretă și zilnică expediție cu posta. ☎ Telefon 476.

„JAHNER“ Cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățirea părului și înfrumusețarea lui. Înlătură petele galbene, bucele pricinuite de infirmități, sgrăbunțele și alte necurătenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. 1 tegulă . . . 1 coroană.

„Jahner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos, carea acoperă încreșturile și e cu totul nestrucicătoare. În culorile: roză, alb și crem. 1 cutie . . . 1 coroană.

„Jahner“ săpun. 1 bucată 60 de bani. . . . 1 coroană.

„Jahner“ pastă de dinți. 1 doză. 1 coroană.

„Jahner“ apă de gură. Bună pentru dungi scorburoși și gurgeli buretosi, contra mrosului greu de gură. 1 sticlă, cor. 1.40; jum. sticlă, 70 b.

„Jahner“ esență de păr. Excelentă pentru înlăturarea mătreței și contra căderii părului. 1 sticlă, 1 cor. 30 bani.

„Jahner“ pomadă pentru creșterea părului. 1 tegulă 4 coroane.

„Jahner“ vâpseală de păr pentru a colora în negru, brunet ori în blond părul sur și cărunț. Nereușita colorării e exclusă. La comanda să se noteze că părul încăruntit în ce culoare să se vopsească (negru, brunet ori băl). Un carton 4 coroane.

„Jahner“ apă blondină. Pentru a vopsi în timp scurt, în bălauru, părul blond roșu, chiar și brunet ori negru. . . . 1 sticlă, 4 coroane.

Tusa. Bomboanele lui Dr. Oppolzer.

Mijloc foarte bun contra catarului organelor de respirat, contra tusei și a cădării la gât, a catarului de plămâni, a grelei respirații. 1 cutie 80 b.

Pilulele curățitoare de sînge ale lui Dr. James.

Pilulele acestea curățesc sîngele, iriteză activitatea intestinelor și ajută lucrarea scaunului, depărtază toate sururile rele, fierrea sîrcață și rămășițele rămase dela alte boale. 1 cutie . . . 80 bani.

Balsam Dr. James.

Balsamul acesta încălzește răna și stingele îngreuiat, depărtază acriala, flegma și fierrea superficială și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce și mistuirea rânzei (stomatului) în mistuire nouă și polta la mîncare și beutură. Balsamul acesta depărtază vîmșile, sporțește activitatea intestinelor, delatîră ridicarea din stomach, anacidinca, greata, durerea de cap și amețea. 1 sticlă, 80 de bani.

Unsoare de răie, — a prof. Kaposi.

Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la răie, ci și la tot felul de creșcenții de ale pielii. . . . 1 tegulă, 1 coroană.

Preservativ pentru galițe.

Mijloc probat contra epidemiei gânilor, gâștelor, rațelor, curcilor, etc. . . . Prețul unui pachet: 1 cor. 40 bani.

Blister (unsoare roșie engleză)

Contra inflamațiilor cronice dela incheieturi, a cărnei moarte și a deformităților de picioare și tot soiul de boale de oase. 1 teg. mică 1 cor., 1 mare 2 cor.

Unsoare de umflături.

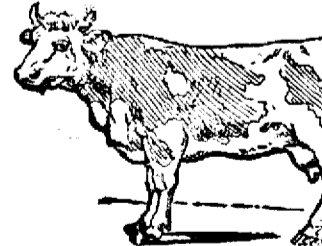
Cu adevărat unitor fotositoare la cucerie de gozoase, buretele de gogoșe, la umflături de boala apei, rane de scrișturi, aprinderea pichei, de oase, etc. . . . 1 tegulă 1 cor.

Prav de cai.

Contra tusei, ofitei și sigărilor, mai departe contra catarului, lipsei de apetit, etc. . . . 1 pachet 80 bani.

Prav elvețian de vite.

Contra tusei, relei mistuiri, lipsei de apetit, pentru curățirea singelui, și la vaci pentru îmbunătățirea lapteului. 1 pac. 80 bani.

Prav de raie.

Contra răiei și diferitelor boale ale animalelor de casă. . . . 1 pachet, 60 bani.

Balsam de rane.

Pentru rane și fistule rău granulate, învechite și alte diferite rani. . . .

Prav de porci.

Recomandabil — la lipsă de apetit, provocată de reaua mistuire, mai departe contra tusei și a viermilor lăuntrici precum și pentru curățirea singelui. . . . 1 pachet, 80 de bani.

Pentru înconjurarea confortărilor și numai „Preparatele lui Rudolf Jahner“ ieșite din farmacia sa au valoare și se pot capăta la **Farmacia „Maria Ajutătoare“ a lui R. Jahner, Timișoara a-Fabric, Strada Principală numărul 70.**

Sirupul de miere de teiu alui HALAPI

aduce mari servicii celor tuberculoși, și ori și căruia care tușeste, care e răgușit, răcit, fără apetit și care slăbește.

De mltetori o tusă neluată în samă și ne vătămătoare e semnul tuberculoșei.

Nimeni să nu aștepte înrădăcinarea răului, ci să-l stârpească. deși când incolțește, iar unde să observă, să fie nimicit prin

sirupul de miere de teiu alui Haláp care are influința sigură la dureri de piept, tnsă, răceală etc. Sticla de probă 3 cor., sticla mare 5 cor. — După trimiterii banilor înainte se capătă numai

în farmacia „Apostol“, Budapesta
József-körut 64/29.

Sa fondat în anul 1868.

BÁLINT JÁNOS următorul lui SILBERMANN J.

măiestru de cojoace și căciuli, precum și institut de plissé în

Temesvár-Gyárvaros
Andrássy-ut nr. 7, peste drum de frații Deutsch.

Recomandă magazinul său abundant adjustat cu tot felul de fabricante proprii de

piei perziane, piei veritabile de Ardeal negre și feștite, piei de lipsca, căciuli pregătite din pânură Kriemer.

Mare magazin în tot felul de modă nouă de

pălării pentru bărbați și copii mai departe am piei veritabile din țară și străinătate, precum perziane KRIEMER, fărbitate de Lipsca, precum și de miel alb.

În institutul meu de plissé se primește tot felul de haine pentru plissé, din loc și provincă.

— **Prețuri moderate, serviciu prompt!** —
desfacere în mic și mare. — Comandele din provincă se execută prompt și repede.

Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu pregăte nime într'o chestiune atât de gîngășă să se prezente odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori cât adane de ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinarți poți cu siguranță afla și calea pe care ajunși la vindecarea rēului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și desorie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marea de răspuns După încheierea curei, an la see scrisorie se ard rere expresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curățitor e institutul special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștientiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curată sângele bolnav, nervii ise întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secretele femeiești. Pentru femei e sala de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palóc (dela 1 ore în. a până la ameză).

Adresa: Dr. Palóc medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 272

P. T. Die!

Am onorul a aduce la cunoștința P. T. public, că în loc, **Ujtelep, Part-utca nr. 4** — sub firma recunoscută de autorități —

TIVADAR SANDOR

la 1 Septembrie am deschis o întreprindere

de lumină electrică, de telefon și sonerii.

Primesc și pregătesc aranjamente de lumină electrică, de transmisiuni, telefoane, de parafulgere și struerii de casă. Strămut candelabre de gaz și petrol în de cu lumină electrică. În deposit am reflectoare, aranjamente de lumină electrică și de sonerii de casă.

Mai am în deposit ueltele de lipsă pentru lumină electrică, pentru telefoane și sonerii, precum tot felul de suluri de cărbuni pentru reflectoare, lămpi și materii de instalare.

Planurile și proiectele de spese le fac gratuit. Că merit încredere dovedește, că la societatea pe acții „Aradi Villamosági R-T.” am fost aplicat 8 ani ca instalator.

Rugând sprijinul P. T. public, sunt

Tivadar Sándor,
Instalator electric.

Din 1 Octobrie cancelaria, depositul și atelierul meu vor fi în str. **Weitzer János** (palatul Minorităților) nr. 10 și până atunci mă rog a să văși comunicatele de telefon și comanda prin dl **RADÓ GYULA**, nrul telefonului 238.

Am onoarul a aduce la cunoștința P. T. public, că încheindu-mi anii de studiu și de praxă la 1 Octombrie am deschis în Arad **Zrinyi-utca nr. 1** (casa institutului de economii »Takarékpánztári épület») corespunzător cerințelor moderne

un atelier de pictură de firme

▼▲▼▲ de biserici ▲▼▲▼

portrete și de embleme.

Provocându-mă la experiența de ani în branșa aceasta, afirm cu credință, că lucrările în privința executării vor concura cu atelierile cele mai din țară, cea ce dovedesc și distincțiile mele de cl. I-ă. Am toată credința, că serviciul ieftin și prompt îmi vor da tot posibilul, ca să corespund întru toate dorințelor preonoratului public.

Rugându-mă de tot sprijinul, sunt cu deplin respect

Korény József

pictor de biserici și firme.

Muzica de casă a viitorului e

HARMONIUM

care și până aci a cucerit saloanele celor mai distinse cercuri sociale. Unde este pian la casă, acolo numai atunci va fi completa harmia, dacă în fața lui va fi și un **harmonium**.

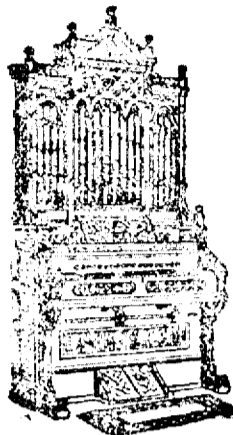
Intre **harmonii** cel mai escelent e

Harmonium Aeol,

pe care îl reprezintă singura și cea mai veritabilă, solidă și avantajoasă firmă a lui

Reményi Mihály

fabricantul muzicalielor pentru Academia reg. ung. de muzică.

Nu cumpărați deci harmonii

până n'ați văzut catalogul nou ilustrat a firmei **REMÉNYI**, care se trimite gratis și franco din **BUDAPESTA, VI., str. Király nr. 58 Tr.**

Harmonium Aeol e cel mai acomodat pentru școale, coruri, capele, biserici, fiind că tonul e asemenea întru toate tonului Organelor și le poate perfect suplina. **Piane și pianine** noi și folosite se capătă dela 180 florini în tot felul de preț.

Renovări prin meșteri specialiști cu prețuri moderate.

Epistoalele de recunoștință se pot vedea.

Telefon 87—84.

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină, de grădini și de vile,

precum și spre **pregătirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale** și ori-ce fel de lucrări pentru **biserici** și alte **edificii publice**.

Comandele se efectuează prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

— *Desemne și modele chimice se trimet la cerere.* —

Prima Lugojană fabrică maghiară de cement și betonizare întreprindere pentru edificări.

Fabrică în drumul Buziasului
în fața casei de vamă.

KNOTT JOZSEF

Cancelaria de zidire:
Telefon-nr. 119.

În fabrica mea sunt aplicați numai indivizii cei mai buni de lucru din capitală și mă rog, că precum până aci, așa și de aci înainte să fiu cercetat cu toată încrederea.

Primesc toate lucrurile aparținătoare acestei branșe și susțin o magazină bogată de cement pentru țevii, sirme, trepte de piatră, vălăe, petrii la hotare, sămănătoare, fundamente la cuptoare, cruci la morminte. — Primesc mai departe edificare și betonizare de poduri mari și mai mici, conduceri de ape, vaduri, podimentare de terase, prevederea pe din jos a pereților cu table de mozaic, precum și cu table de cement în diferite colori.

Vinderea în mare și în mic a cementului de Portland și România.

Pentru pregătirea și calitatea celor aici înșirate primesc și oferz garanție.

La dorință servesc bucuros cu planuri și pleniminare de spese.

Fabrici de mașinării și plăci pentru
ciur; edificare de mori a lui

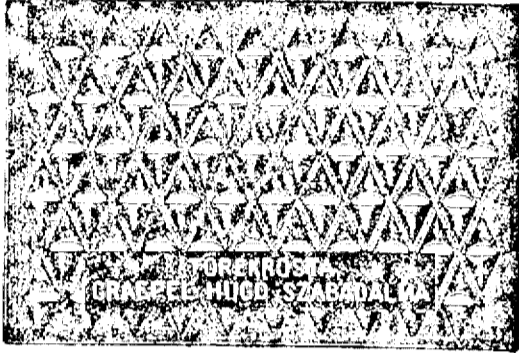
GRAEPEL HUGÓ

Budapest, V., Váci-ut 40—46.

Recomandă *locomobilele sale originale cu vapor Marshall*, cele mai noi fabricate proprii: ca mașini de trierat și mașini combinate pentru trieratul bucatelor și a trifoiului; singuratică mașinării de moară, asortiment complet pentru aranjarea morilor și triere economice

Ciur de ales
sămânță cu
brevetă a lui
Graepel

care s'a probat
cu cel mai
mare succes,

și din care
s'a spedit până acum circa **8000** bucăți.

Acest ciur îl trimite pe 14 zile de probă la ori
care mașină de trierat, și-l primesc îndărăt, dacă
nu va fi mai bun de cât ori-care altfel de ciur.

Catalog economic, descrierea ciurului, modele,
precum și broșura cu mulțime de epistoale de mul-
țumiri și recunoștițe, se trimite gratis și franco.

Cine e bolnav!!

Oleul-Reuma de Bille-Eren-
lane a lui **Dr. Arányi**
foarte renumit, ci ce n'ar trebui să lipsească din nici o casă necondiționat
și cu siguranță vindecă

! reuma, cursoarea și podagra. !

Este recomandabilă la durere de mână, spate, pept, șele, lovitură, silă, scrântitură, durere de urechi, tunit de urechi, durere de cap și dinți. — Provăzut cu îndrumare pentru întrebuințare punctuală. — Prețul unei sticle 2 coroane. Sticla de probă 1 coroană. **!!!** Să fim de băgători de samă la numele lui Dr. Arányi! Ori ce altele sunt falsificări tendențioasă. — Se poate căpăta numai la pregătitorul:

Farmacia BALLA SÁNDOR, Hódmezővásárhely, Fő-tér.
La comande prin poste pentru expediție și ladă se compută 40 fl. La comandă mai mare de 6 coroane pachetarea gratuită și pachetul se expediază scutit de cheltuială în caz de trimitere înainte a sumei. —6

Szabó József

măstru arhitect-zidar

Cancelaria: **ARAD, Vécsey-utca 6a.**

Primește spre efectuare tot felul de lucruri ce aparțin specialității arhitecturii.

Planuri după stilul cel mai modern. La dorință pregătește și preliminar de spese.

Servește cu deslușiri la tot felul de afaceri aparținătoare ramului de arhitectură.

Schițe de planuri pregătește gratuit.

Cu stîmă: **Szabó József,**
arhitect-zidar.

Juuaiericale, lucruri de aur, argint și argint de China,

precum

oroloage admirabile

pe lângă rezponzabilitatea de 10 ani

mare asortiment, foarte bune și foarte ieftine se pot căpăta și pe rate

la

PÁRTOS LAJOS

≡ SZEGED. ≡

— Cataloge ilustrat se trimite gratuit și fără porto. —

Aviz.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public românesc, că în Arad, str. Deák Ferenc nr. 1, în casa hotelului »Vass«

am luat în primire

SALONUL DE RAS

a lui Radu Urs

și rog pe on. public, să binevoiască a mă sprijini.

Cu toată stîmă:

IOSIF POPOVICIU

barbier.

← FONDATĂ LA 1900. →

NAGY PÁL

Pictor, vopsitor de primul rang în SZEGED.

PRIMEȘTE: Pictare și măltuire de biserici, castele, edificii corăspunzător cerințelor moderne în execuție artistică. Table de prăvălii pregătesc în execuția cea mai bună și ieftină pe lângă răspundere de 5 ani. — Planuri fac gratuit.

Cu stîmă:

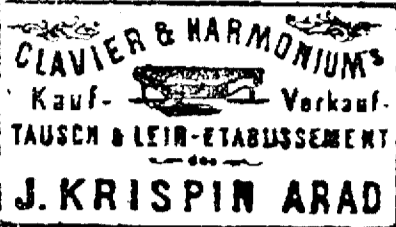
NAGY PÁL.

INTEMEIAT LA 1850.

PIANE

Intre plăcerile vieții familiare, fără îndoială se ține și pianul, ce în magazinul meu găsește în forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 cor. Tocmirea pianelor în provincie și în loc o îndeplinesc prin adjutantul meu de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare în care se găsesc opuri literare în limba maghiară, germană și franceză în cel mai mare schimb Prețul de cetit pe lună 1 cor., iar după volum 8 fileri.

KRISPIN JÓZSEF
ARAD, Deák Ferencz-u. 28.

Vite nobilitate

Ca în anii trecuți, așa și acum au fost

Prima pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava

Proprietar FR. CASPARI, Mediaș 19 Ardeal

Singură în toată Ungaria, care au liferat mușterilor vite nobilitate sănătoase, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor numai exclusiv la această școală de viticultură se capătă cele mai bune vite de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vite.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis, cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.

S lănină, unsoare și tot felul de articole de pe cârnătorie pe lângă prețurile cele mai avantajoase, se poate capăta zilnic în băcănia lui **Garay Károly** Arad, piața Boczkó nr. 2.

Numai este incuietură de șezut!

S'a gătat cu durerea de stomacul și cu lipsa de apetit, dacă vei comanda preparatul meu de licor din plante ce întărește stomacul:

Barátital.

O sticlă familiară mare 4 coroane; 10 sticle mici 5 coroane; 1 sticlă 80 fileri.

Preparator: ZENKE ZOLTÁN, SZEGED.

De oarece contra perturbărilor de stomach și contra lipsei de apetit numai beutura D'Tall „Barátital” mi-a folosit, mă rog a-mi trimite cât mai curând 100 sticle cu rambursă.

Törökszentmiklós, 5 Noemvire 1905.

Garay István, dir la școala civilă.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francisc Kwizda

furnisorul curței c-reg. austro-ung., reg. române și princ. bulgare

farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

Restitutions-Flud de Kwizda

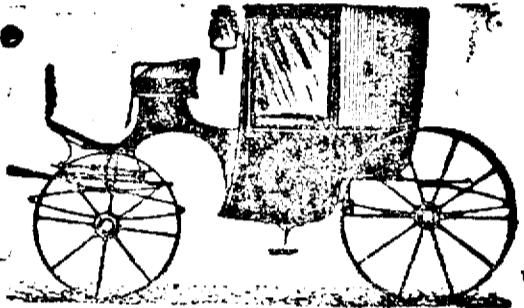
este apă de spălat caii, brevetată ces-regală. O sticlă costă 2-80 cor. De 40 de ani se folosește în staulele de curte, în grajdurile mari ale singuraticilor și în ale miliției, ca înțărător excelent, la întepenirea mușchilor, etc. la adresați are rezultat minunat, căci face ca caii să biruie mai multă muncă.

Numai având brevele alăturată e veritabil e Restitutions-Fluidul de Kwizda.

Să trimiți preț-curante cu lecane gratuite și franco. Deposit general: Iosif Török farmacist, Budapest Király-utca 12, Andrassy-ut 26. I

● În mai multe expoziții premiat cu primele premii. ●

Nrul telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4. (Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite **caruță noi domnești.**

Se pot capăta pe lângă prețuri foarte avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, săni, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților noștri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz,

în strada József főherczeg nr. 11 casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum, suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vânător” — József főherczeg-ut nr. 11.

Nou
atelier de modă pentru
pălării de dame!

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public. că am deschis

atelier de modă pentru pălării de dame în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa lui Sebesy), care va corespunde timpului și gustului modern și tuturor pretenziunilor de azi.

În magazinul atelierului meu, se păstrează în permanent cele mai frumoase modele eșite dela firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de pălării de doilie. — Străformări și alte lucruri aparținătoare acestei specialități, se execută punctual și cu prețuri moderate.

Comandele din provincie le execut cu cea mai mare promptitudine.

Se roagă de partinire.

AMTMANN ANNA

ARAD, strada Deák Ferencz nr. 2.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine voește se cruțe timpul, cine nu voește se fie espus la vre-o boală de piele, acela se rade

cu „RASOL”

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de 30 de ori, 2-40 Cor. În provincie 3. Cor. plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregătește și trimite

„RASOL” Vegyiipar Vállalat Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vânătorilor dă concesiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea părului

e „RASOLIN”-ul foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. în provincie 2-50 Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu mandat postal e mai scump cu 20 fil. Unii o o o o cul pregător o o o o

„RASOL” Vegyiipar Vállalat Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12 Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

CIMBALMĂ

se poate capăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloge mari ilustrate. — Numai la mine se poate capăta „Școala” de cimbalnă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalnă și de muzice

M a k ó (casa proprie).

Unelte de fotografiat, gramofone etc. etc. se vind cu prețurile originale de fabrică.

Văzutul cel mai puternic

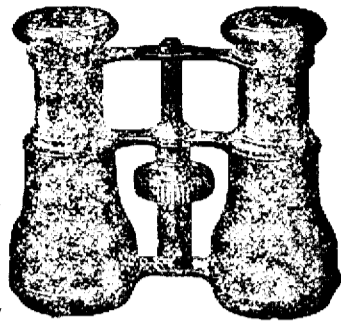
se poate avea numai cu ajutorul

sticlei de cristal

ciselată foarte fin și probată ca perfectă, care se poate cumpăra în cadre deosebite și după o cercetare conștientoasă cu prețurile cele mai ieftine la firma

Hahn és Löbl

Telefon 149. **in Lugoj.** Telefon 149.
Comandele cu posta se efectuează prompt și sigur.

Catalogue de gramofon gratis și franco.

Oltoii de vie de vândut.

Am onorul a aduce la cunoștința D-ilor proprietari de vie, că până ce mai am deposit din oltoii de vie din acest an, voi vinde oltoii frumoși cu rădăcină bogată de vie de vin și struguri confect.

Pentru substituirea butucilor uscați în urma secetei mare recomand mai ales oltoii de vie cu rădăcină bogată, precum și mlădițele rădăcinoase de „Riparia-Portalis” și „Rupestris-Monticola”.

La cerere servesc Onor. cumpărători bucuroși cu metotul cu succes a oltoilor de substituit.

În privința soiurilor și a prețurilor servește cu deslușire mai detaliată.

Winkler József, producător de oltoii de vie

Telefon 410. Arad, str. Batthyányi nr. 13. Telefon 410.

INTEMEIAT
LA 1883

Dipl. de onoare
Lovrin 1902 —
Medalia de aur
Timișoara 1891.

Telefon pentru comitat și oraș nr. 498.

Szubotha

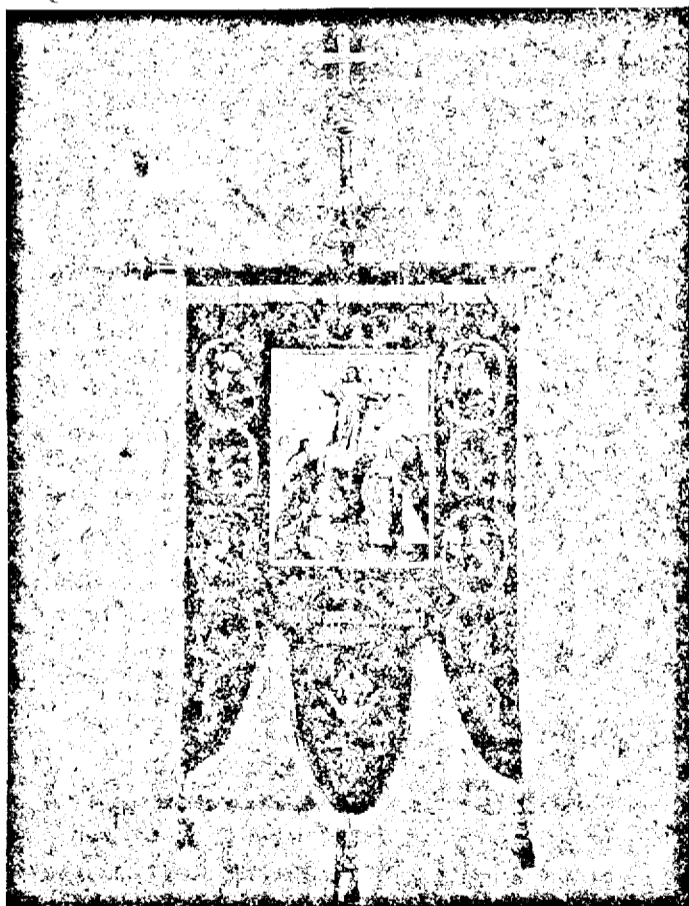
Sándor

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești

croitorul teolog episcopesc din Cenad, liferantul Excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-GETATE

în teologie.

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoților cât și a acelor, cari voesc se cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

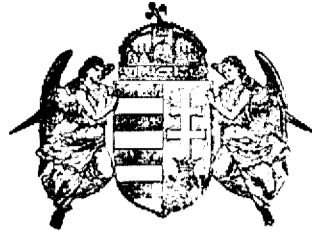
odăjdii, steaguri, cruci statue sau altfel de ajustări bisericești

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea ajustărilor bisericești.

Pentru liferările mele iau răspunderea. — Servesc bucuroși cu catalog bogat ilustrat.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

TURNĂTORIA DE CLOPOTE

Fabrica de scaune de fer pentru clopote - - alui

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

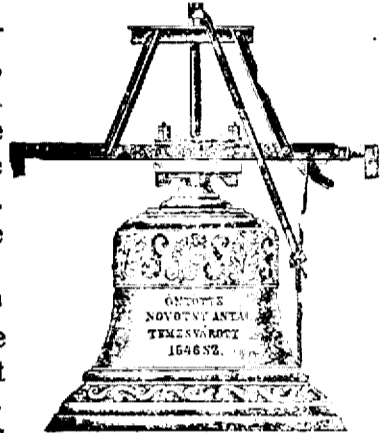
Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adnc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-couranturi ilustrate gratis.

Primul institut sudungar de auritură artistică alui

▶▶▶▶▶ **E. I. SPANG**, auritor bisericesc, (casa proprie) Str. Gărei No. 10. TIMIȘOARA (fabric)

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur București, și cu altele medalii de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni, amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri, plafonturi, decorații de părete, etc. ◀◀◀◀

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apeducte
Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii, — — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare orice forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apeducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scări în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, în garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptuesc n modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

ARAD, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluzii cu automat. —

Deschidere de restaurant și berărie.

Am onoare a aviza onor. public, că
am preluat

RESTAURANTUL
văduvei Mirtl József

din strada Lipót nr. 11.

Culină bună ungurească și
beuturi bune.

Primesc abonamente lunare.

Cu deosebită stimă:

SHELL PÉTER,
restaurantier.

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efeptuire ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scâlzi și scaune pentru măcelărie, întărirea pereților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

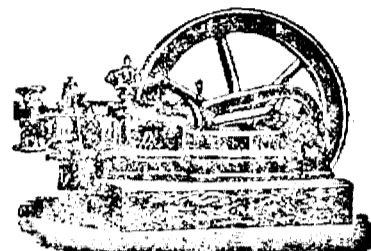
Assael Jakab Fiai

atelier de mașini, pregătitor de motoare
cu gaz și benzin

ARAD, Piața Andrassy Nr. 17.

Pregătim tot felul de mașini după model sau desen, tot așa efeptuim și dregerea conștientioasă

de locomobile, mașini stabil și de
trierat, motoare

Pregătim răsgaite de cucuruz noauă și după modelele noastre proprii.

Atelier de dregere pentru tot felul de mașini pentru economie. — Cele trebuincioase pentru mori, precum și transmisii și roțile pregătim ieftin și prompt.

Tot astfel primim transformarea a tot felul de motoare de gaz, petrolu și benzin.

Sirupul carpatian

pentru pept

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuintează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiind-că are deosebită influință asupra singelui și formărei oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la
spităria lui

Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

Prima aradană

Fabrică de țigle de cement crestate

a lui

rétháti Kővér és Társsa

Cancelaria: ARAD, Kiss-utcza 6.

Recomandă marele cantități de

țigle de cement crestate

cari față de ori-ce altfel de țigle sunt

-- -- -- pentru acoperiși -- -- --

☉ **Cele mai bune și mai ieftine** ☉

afară de aceasta la punerea leașurilor

după-ce să cere o distanță de 39 cm.

față cu altfel de țigle se ajunge la un

-- -- -- câștig de 40% -- -- --

Mulțimea epistolelor de recunoștință la dorință să arată în original.

Nou! Prăvălie de geamantane, Nou!
pielărie de artă, șea și curele.

LIFERANTUL ARMATEI COMUNE C. R.

Recomand în atențiunea binevoitoare a onoraților me
cumpărători

cercetarea

prăvăliei mele de geamantane,

pielărie de artă, șea și curele

aranjată după modelul celor din capitală conform recerin-
țelor moderne

în Arad, strada Salacz nr. 1.

Magazin de tot felul de geamantane și pielărie de
artă, hamuri pentru cai de rând și cai de călărit,
instrumente pentru grajduri și pentru îngrijirea
cailor, articole de călărit și sport. Toate cele ne-
cesare la o șea ofițerească sau domnească.

Comandele se efeptuesc *pe lângă respundere*, prompt
și prețuri ieftine.

Probați să vă convingeți!

Ori ce renovare ce se ține de aceasta bransă se efeptuesc
imediat pe lângă prețuri moderate.

Cu stimă:

Bérczi Pál, Arad, str.
Salacz nr. 1.

Am onoare a aduce la cunoștiința onoratului public, că am
preluat dela Szabó Kálmán

Berăria de Pilsen și restaurantul

„Kispipa“

ce se află în strada Salacz nru 3, sub Casina Domnească
Aradană, în centrul orașul Arad, vis-à-vis de casa co-
mitatului și hotelul Central. Aici voi pune la dispoziție re-
numita veritabilă bere Pilsen Acest restaurant l-am deschis
în 15 August. Aici voi servi, conform recerințelor moderne,
mâncări bune, vinuri de prima calitate și șampanie bună.
Vipt și ducerea acasă a mâncărilor. Servesc prompt pe
lângă prețurile cele mai avantajoase, cu toată stimă:

Szabó Vincze

proprietarul a berăriei de Pilsen „KISPIPA“, fostul ho-
telier în Vajda-Hunyad.

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de
insecte și țintari.

Prețul, împreună cu fluiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fil.

Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în po-
triva diareii copiilor.

◆◆◆◆ Bucata cu 10 fileri. ◆◆◆◆

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Fondat la 1898.

Fondat la 1898.

SPĂLĂTORIA DE ALBITURI

a lui

GROSZFERENCZ

ARAD, Heim Domokos-utcza 1.

Primește spre curățit cămăși, gulere manghete, haine de gală,
vesminte de dame, perdele, și haine de bal, fără var de clor și
cu prețurile cele mai ieftine.

Albite în chip admirabil și suprinzător.

Primește comande din provincă spre curățire haine și albituri.

În loc la dorință hainele se aduc de acasă și se și duc acasă
fără atare preț separat.

Pedagogi și teologi au favor de preț.

Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE

PENTRU MODA DE BĂRBAȚI ȘI FEMEI

ARAD

Strada bisericii — palatul Minorităților.

Telefon local și pentru comitat ur. 477.

Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Iși recomandă magazinul său bogat provăzut cu tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame după moda cea mai nouă negre și în colorii.

Daruri gata pentru mirese, pentru juni și fete.

Mare asortiment pentru reverenzi și faloane preoțești.

● Mustre în loc și provință trimit gratis. ●

Plisse și guverare în toată lățimea.

Mare asortiment de pânuri pentru haine bărbătești.

Bokor János

Fabricant de ardeiu --- în Szeged.

Nr. 1. Ardeiu dulce de alui Bokor adevărat 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 3-20	Nr. 6. Ardeiu de roze, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 2 —
Nr. 2. Ardeiu dulce pentru tocăniță 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 2-20	Nr. 7. Ardeiu regesc, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 1-80
Nr. 3. Ardeiu „Korona“ de jumătate dulce 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 2-50	Nr. 8. Ardeiu de comerț, l-ma calitate 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 1-10
Nr. 4. Ardeiu Extra, dulce, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 2-40	Nr. 9. Ardeiu de comerț, calitate a II-a 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. —70
Nr. 5. Ardeiu de specialitate, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — — 1 Klg. 2-20	Ardeiu întreg, produs nou din Seghedin 100 Klg.

La cumpărarea a lor 25, 50, sau 100 Klg cu 20 coroane mai ieftin.

Se cere corespondență ungurească și nemțească.

Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal, arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plată — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, care au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% din greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuițare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire nelsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

ÎN ATENȚIUNEA CINULUI PREOȚESC!

Am onoare a recomanda nimeni meu

croitorie pentru tot felul de haine preoțești

precum: reverenzi, cimade, paltoane, camilafcă și capșon. În magazinul meu țin numai stofă de calitate primă. Pun mare pond pe forma esteroară ca să câștig plăderea onoratei preoțimi, care mă va onora cu comanda.

Varga János succesor MUTS JÁNOS

croitor de reverenzi și vestimente preoțești

în Buda p e s t a, IV., Váczi-utca nr. 70.

SCHIEDER EDE

INTREPRINDERE PENTRU ASFALTARE ȘI BETONARE

ARAD, Piața Szabadság nr. 10.

EFEPTUESC: Pavagiu de granitto, terazzo, beton și asfalt, canalizari, acopereminte de beton, țititoare de apă, strășine, zidiri de beton sigure contra focului cu pervazuri de fer, transformarea locuințelor umede în locuințe sănătoase, lucrări de cement și beton.

Plăci de cement și mozaic, plăci de pavagiu și table de gips.

Vinderea de cement în măsură mai mare și mai mică.

Incunoștințare.

Aduc respectuos la cunoștința onoratului public, că în Arad, strada Boczkó nr. 5 în 11 Octomvrie am deschis sărbătorește

hotelul la „Vulturul Negru“

edificat în stil modern cu 21 camere cu gust arangiate, și vor sta la dispoziția onoratului public.

Spre orientare im iau voia să comunic, că la mine se va găsi zilnic bere proaspătă de KÖBÁNYA. În toată Vinerea zămă de pește, în toată Sâmbăta gustare proaspătă de porc, cuină admirabilă și beuturi escelente. — Camerele sunt iluminate cu elicitricitate și se pot căpta cu unpreț dela 1.60 cor. în sus.

Im iau permisia să mai amintesc, că mă voi strădui din toate puterile, ca oaspeții mei să fie pe deplin mulțumiți, deci rog să mă și sprijinească.

Cu deosebire stimă

IGNAȚIE PAȘCA,

hoteller și ospătar.

→ Tramvaiul circulă până înaintea hotelului meu. ←

Cel mai bun și mai ieftin a sortiment pentru procurarea ornamentelor bisericesti, pentru toate bisericile greco-or. române și sârbești, și anume:

odăjdii colorate și negre, acodereminte, prapori mari, steaguri pentru biserici, candelă, cruci, baldachin, ripide, icoane sante, icoane ruse și de tot felul, icoane istorice etc. etc.

În atelierul meu pregătesc cel mai bogat iconostas și morminte sante pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

— Cele mai moderne pălări pretești. —

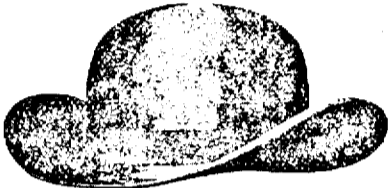
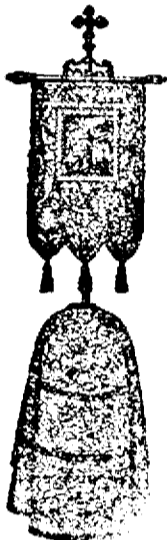
Haine pentru dñii preoți, brăue și camilafce. Pregătesc bine și prompt vesminte pretești, căci am un creitor foarte isteți. La dorință dau detașuri și tot felul de modele. Asigur cumpărătorii mei, că vor fi servii în modul cel mai bun, căci am numai materia de prima calitate și cea mai bună; dar vând mai ieftin ca ori unde în alt loc. Comandă execut momentan în modul cel mai prompt și mai constientios.

Catalog ilustrat trimis gratuit.

Cerând comande abundante, rămân cu stimă

Nicola Ivkovics, Ujvidék

strada Duna, casa proprie.

Aducem la cunoștința onoratului public, că

Prăvălia de modă barbateasca

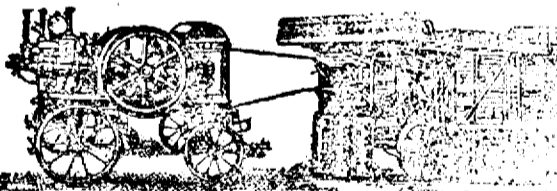
pălării și rufe a lui

ÉS
MEISLADLER
ARAD
Andrássy-tér nr. 14
R
(lângă firma lui VOJTEK ÉS WEISZ)

asortat bogat cu articoli
noi de cel mai bun gust

se va deschide în 25 Octomvrie

**Cele mai bune provisiuni
de mașini de treierat din lume.
Deplină responsabilitate pen-
tru excelența trierare.**

Se pot folosi între case acoperite cu paie și fără permisiunea autorităților.

Distins cu 12 de premii

Recomandă pe lângă deplină responsabilitate și pe lângă prețurile cele mai avantajoase în rate anuale de 3—5 cele mai simple și cele mai perfecte

provisiuni de
călcat cu motor

din motor, precum cele mai perfecte

fecte motoare cu benzin-petrolin sau oleu de minerale.

Kállay motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43.

Numai în această colonie se pot găsi renumitele

motoare cu benzin, petrolin și oleu de minerale,

provăzute cu instrumente de stropire, ce se pot vedea, foarte acomodată pentru scopuri economice și industriale. Tot așa și provisiuni de treierat cu locomobile de benzin și cu elicitricitate.

Mare capacitate de muncă. — Prețuri ieftine. — Cele mai puține spese pe zi.

Cine voește se cumpere motoare ieftine de construcție admirabile să se îndrepteze cu încredere către această firmă de specialitate.

Fii băgători de samă
la adesa exactă

KÁLLAY motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43

— Cataloge gratuit și franco. —

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în 15 a lunii curente

în str. Tabajdy Károly nr. 1

am deschis

Prăvălie de confecție

de haine pentru copii și fete.

Cerând sprijinul onoratului public, rămân

cu deosebită stimă:

KAUPERT IRMA.

Dacă voești să fii frumoasă

să folosești
crema de lacrimoară a lui Vasváry
ce are efect mare și sigur.

Nu conține materie unsuroasă,
e compus din alitii inviolabile.
Se poate folosi și ziua! Face să
dispară petele, urmele de vărsat,
creștelele, arsura de soare și tot
felul de morburii de piele.

Face fața albă și curată.

1 borcan de cremă lacrimoară 1 cor.
Prav de păr de lacrim. cutia 1-20 ..
Sapun de lacrimoară, bucata — 70 ..

Se capătă în farmacia lui
VASVÁRY ELEMÉR
în Hódmezővásárhely.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am
repășit dela conducerea cafenelei „EUROPA“ (Borkostoló) și
am luat în primire dela dl HERCZEG GÁBOR în 1 Octomvre

Cafeneaua „HAZÁM“

din colțul străzilor Weitzer János și Batthyányi și am
deschis sărbătorește în 6 Octomvrie cu concursul unei araf de
bun renume. — Cu acest prilej comunic onoratului public, că în
cafeneaua mea voi servi cele mai bune băuturi și mâncări răci
și mă voi strădui ca să dobândesc mulțumirea onoraților mei oaspeți.

Recomandându-mă în buna credință a onoratului public,
rămân

cu tot respectul

Havancsák József
cafegiu.

Modelele cele mai nouă de pălării.

Avis!

Am onorul a încunoștința pe P. T. cumpără-
tori și publicul de dame, că

SALONUL MEU de pălării de dame

care până acum a fost în str. Fabian, lărgându-l
și de nou și bogat asortându-l, cu 1. Oct.
l-am mutat în casa Heim

în strada Deák Ferencz nr. 33—34.

Pe cumpărătorii mei fi asigur și pe mai departe
despre serviciul solid și le rog sprijinul și pe
viitor.

Cu deplin respect :

JASPER ALAHNA.

Asortiment bogat de pălării de dame și de băieți.

Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE

PENTRU MODA DE BĂRBAȚI ȘI FEMEI

== ARAD ==

Strada bisericii — palatul Minorităților.

Telefon local și pentru comitat ur. 477.

Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Iși recomandă magazinul său bogat provăzut cu
tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame
după moda cea mai nouă negre și în colorii.

Daruri gata pentru mirese,
pentru juni și fete.

Mare asortiment pentru reverenzi
și faloane prețești.

● Mustre în loc și provință trimit gratis. ●

Câștig lateral ușor și splendid.

Pentru familii și dame.

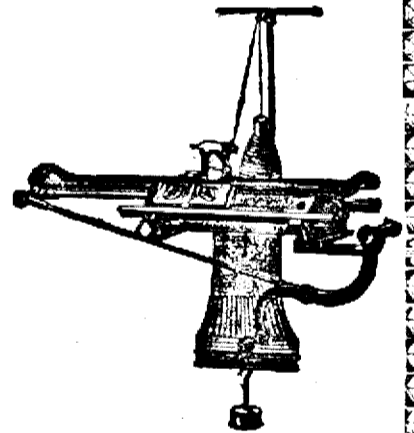
Nici la o casă să nu lipsească
originala mașină de
impletit „STYRIA“.

Preț-curenturi gratis.

Condițiuni avantajoase de plătire!

Reprezentanța executivă pentru Ungaria :

FÓGL J. L.
BUDAPEST, VI, CSENGERI-UTCZA 54.

Hartmann és Müller

—♦ SCULPTORI ♦—

SZABADKA, I. kör, Zentai-ut nr. 488.

În stabilimentul nostru de zidit și cioprit
iconostase să fac următoarele :

iconostase, bolte bisericesti, tabernacule, ger-
tovnice, altare, amvoane, icoane de părete,
mese tetrapode, candelabre și sfesnice, rame,
chiherii, triherii și alte obiecte bisericesti simple
sau mai luxoase cu prețuri moderate și cu
condițiuni avantajoase.

Pe durata sezonului
de Toamnă.

Fischer Simon

ARAD,
Szabadság-tér
nr. 12

Mare prăvălie de rufe.

Intre măcelarii Glück și Koch

Catalog de prețuri senzațional de ieftine.

Pentru copii clasă separată.

Gravate pentru copii!

Gravate de spălat (ciucur)	10 cruceri.
" " " regatta	15 cr.
" " " mătasă	25 "
" " " regatta	25 "
" " " plastron	29 "

Cămăși pentru copii!

Cămăși călcate albe	95 cr.
" din șifon veritabil	1.05 "
" " " cu piept moale	1.25 "
" de tot fine	1.45 "
Gulere și mangette de calitate foarte bună	

Pălării pentru copii!

Pălării de toamnă	75 cr.
" negre și colorate	98 "
" mai fine	1.25 "
" elegante	1.35 "
" cu căptușală de mătasă	1.50 "

Căciuli pentru copii!

Căciuli de sport din pânură coțcată	35 cr.
" " " " " vinătă	50 "
" " " " " cheviot	65 "
" de matroz din materie vinătă și roșie	75 "
" din mătasă	1.15 "

Ploiere pentru copii!

Ploier din croise	95 cr.
" " clott	1.15 "
" " canelab	1.45 "
" " șerge	1.60 "
" " mătasă	1.75 "

Batiste pentru copii!

Batiste ilustrate	05 cr.
" din șifon alb	08 "
" " pânză	11 "
" " " mai fină	14 "
" " batist colorat	15 "

Ghiozane (tașcă) de școală!

Ghiozane din pânză cernită	35 cr.
" colorate cu chipuri	45 "
" din pânză scutită de apă	50 "
" " materie bună trainică	60 "
" " piele	75—1.50 "

Giorapi pentru copii cu patentă, făcuți de robi!

Giorapi cu preți după mărime.	
" patent de calitate bună	12—27 cr.
" " " diamant negru	19—38 "
" " " cu călcâi dublu	27—45 "
" " " de cea mai bună calitate	32—57 "

Deosebiți articlii pentru copii!

Nadrugi cu țitori de gummi	19—35 cr.
Briceag cu plesele de os alb și șnr	20—30 "
Perii pentru dinți	10—25 "
Portmoneu de bani din piele	10—50 "
Calamare de buzunar patent	25—50 "

Clasa modei de bărbați. Catalog ieftin!

Rufe albe bărbătești!

Cămăși colorate cu pept moale	1.15 cr.
" din șifon cu pept piquet	1.35 "
" " sephir englez colorate	1.45 "
" de tot fine cu aept damast	1.65 "
" speciale vârgate drapa	1.75 "

Pălării bărbătești noutăți!

Pălării bărb. de calitate bună	1.25 cr.
" " " " mai sigură	1.50 "
" " colorate și negre, formă nouă	1.75 "
" " elegante, fină de lână	2.— "
" " cele mai fine de iepure	2.50 "

Ploiere pentru bărbați!

Ploiere de croise	1.15 cr.
" bune din clott	1.35 "
" trainice din canela	1.50 "
" din mătasă gloria	1.75 "
" " " fină	1.95 "

Năframe pentru bărbați în deposit uriaș!

Năfrâmi de batistă frumoase	11 cr.
" " regatta	19 "
" " mătasă	25 "
" " " regatta admirabile	35 "
" din " curată	50 "

Diferiți articli de modă pentru bărbați!

Mare asortiment de batiste, bucata	19—25 cr.
Țiitoare de nădrugi de cal. bună	35—50 "
Legătoare de cioapi	39—50 "
Mulțime de nasturi pentru magnette	25—50 "
Ismene de köpper, calitate bună	95 "

Giorapi bărbătești!

Giorapi de macco coloare naturală	19 cr.
" colorați și negri, părechia	25 "
" vârgați de modă	29 "
" special, de cel mai nou model	35 "
" din ață curată	45 "

Clasa modei pentru dame.

Rufe albe femeiești!

Cămăși fem. din șifon, decorate cu broderie	85 cr.
" de madipul cu broderie minunată	1.15 "
" din pânză fină brodată cu mâna	1.50 "
" batist franc. colorate	1.75 "
" pânză de rumburg ptr trousseau	2.00 "

Diferiți articli de modă pentru femei!

Ploiere pentru dame	1.75 cr.
Brăue de mătasă negre și în color	50—95 "
" " " cu gummi	95—1.50 "
Giantă de piele mai nouă	45—1.90 "
Cravate de mătasă și gulere.	

Giorapi pentru femei!

Giorapi legați negri și în color și părechia	35 cr.
" după cea mai nouă modă cu vargi	39 "
" din ață curată	50 "
" " flor negru	65 "
" " " de tot fin.	95 "

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Site de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mază și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucărări de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintelă la locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în pri. vința ușurinței de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orțee fel de obiecte și lucrări din aceasta branșe — — cu prețuri din cele mai moderate.

Gine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în
un asortiment bogat acela poate se căș-
tigue în prăvălia lui

Czernóczky Mihály
călțunar pentru bărbați și femei
ARAD, Kossuth-utca nr. 67.

La administrația „Tribunei” să afli de vânzare următoarele cărți:

Chendi: „Zece ani de mișcare lit.”	Cor. 1—
Slavici: „Vatra părăsită”	150
Musa someșană	—30
Dr. Szabó: „Drepturile și datorințele”	520
N. Iorga: „Călătorii în Rusia”	—40
Ardeleanu: „Buchetul meu”	1—
Bibl. „Bunul Econom” Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	nrul
Almanahul „Petru Maior”	4—
Manegău: „Reunirea Românilor”	4—
Zianu: „Potpourî”	1—
Lăpădat: „Conferințe”	—20
Popescu: „Petru Cazacu”	160
Păcățianu: „Principiile politice”	2—
ditto „Lupta pentru drept”	2—
ditto „Judecătorii cu jurați”	—80
ditto „Libertatea”	2—
Chendi: „Ioan Botezătorul”	1—
Pușcariu: „Juvenilia”	160
Cunțan: „Poezii”	1—

La fiecare carte să se adauge 10 fil. porto.

Colorator de sticlă

MAYBÖHM KÁROLY

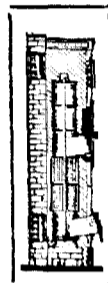
Budapest, VI., Országbiró-u. 33.

Primește spre efectuare lucrări artistice. — Mustre trimis gratis și franco. La dorință călătoresc și la fața locului pe spesele mele.

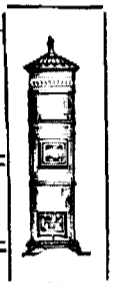
Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui

KOCH JENŐ

Budapest, V., Báthory-utca 9.

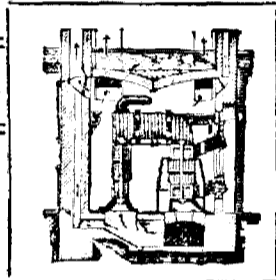

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer a castelelor, caselor de familie, biserici, teatre, hoteluri etc.

Telefon 8—69.

Telefon 8—69.

Catalog despre cuptoare Meidinger la dorință trimis gratuit.

Planuri pentru aranjamente de încălzire din centru se fac gratuit.

Vânzare

de VIN în mare și mic, producțiune proprie,

din podgoria Siriei.

Vin nou alb, litra	— cor. 52 fil.
Vin vechiu alb	— ” 64 ”
Rizling alb	— ” 80 ”
Schiller (roșu)	— ” 56 ”
Vin roșu vechiu	1 ” — ”
Rachiu de drojdie, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1 ” 60 ”
Pelin sârbesc, veritabil	1 ” 20 ”

Se poate căpăta la

Quirini Sándor,

Arad, Aulich Lajos-utca 7 e.

Telefon 20—45

Paul Boháček

Telefon 20—45

turnătorie de metal și bronz fosforat
Budapest, VI., Rőppentyű-utca 23.

Produce: Bronz fosforat original, Bronz mineralist, Aramă roșie, Aramă galbine, Bronz mangan, Aluminu curat, Orig. „Exact” Compozițiunii de magazin după desene și modele în bucăți brute de aramă, precum și prelucrate gata. Articole de calitate.

Correspondență germană, ungurească și franceză.

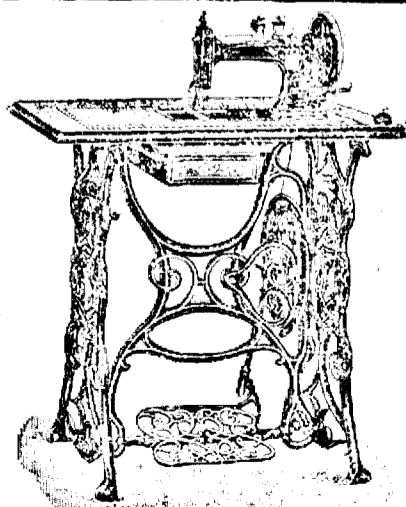
TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare

apoi

fac plăci de beton, canale de beton fundamente pentru uscarea păreților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

30 fl. Mașini de cusut.

Pe lângă responsabilitate de 5 ani o mașină nouă, familiară, veritabil

SINGER

cu armariu închis se poate căpăta numai la

SINGER A.

Budapest, VII., strada Akácza 55 și filiala din strada Sziv 42.

Dregeri a tot felul de mașini de cusut se primesc pe lângă prețurile cele mai favorabile și pentru munca mea viitoare iau răspundere.

Catalog gratuit și franco.

AVIS

Aduc la cunoștința onor. public din Arad și jur, că am eșit din prăvălia firmei PICK ERNŐ, unde am funcționat mai mulți ani de-a rândul și în prima luni Septembrie am fondat o nouă prăvălie de pânzături și alți articlii de acest soi, pentru moda de bărbați și femei, sub firma

Klein Sándor

în ARAD, Salacz-utca nr. 1, lângă librăria lui H. Bloch.

Cu stima:

KLEIN SÁNDOR.

**RESTAURANTUL
LÁNG TESTVÉREK**

Avem onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de noi și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilcotează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Láng Testvérek
restaurantieri.

Telefon-nr. 469.

Telegr-adr.: „Grüner-Varga“

Grüner és Varga Szeged

Cheque-cont la Posta Ungară 16,308, la cea Autriacă 99,103. — Giro-cont la Banca Austro-Ung.

Manufactura de cânepă, in și jută.

To felul de ștreanguri de cânepă, - ștreanguri de sârmă, - Gurtni, - vadră din cânepă, - ață de țesut (sfoară), - cânepă și călți. Dresni, - saci, poneve, pânză juta pentru pachetare. Articoli pentru economii: ștreanguri pentru căruțe, mreajă de acoperit caii, hamace (pat).

SPECIALITATE: Mrege, leagăn pentru copii, legături pentru snopi.

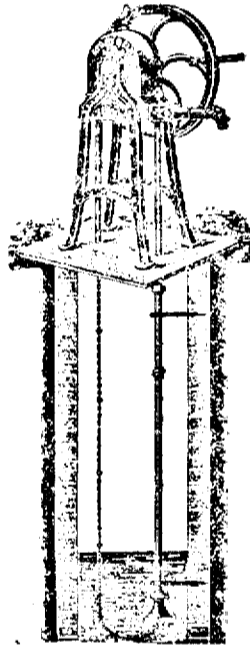
Pumpă cu lanț „Victoria“

este cea mai perfectă pumpă cu lanț.

Se poate folosi până în afunzime de **20 metri.**

Țeve de aramă țincuită cu lanț

la dorință cu **astupuș capac**, precum arată figura.

Mănată de un om
dă **5000 litre de apă**
într'ro oaă.

Prețul unui aparat
pentru afunzime de 3 metri

	Cu copac	Fără copac
	cor.	cor.
> > > 3 >	140	160
> > > 4 >	155	175
> > > 5 >	170	190
> > > 6 >	185	205
> > > 7 >	200	220
> > > 8 >	215	235
> > > 9 >	230	250
> > > 10 >	245	265
> > > 11 >	260	280
> > > 12 >	275	295
> > > 13 >	290	310
> > > 14 >	305	325
> > > 15 >	320	340

De vândut la

GYŐZŐ BÉLA ÉS TÁRSA

specialiști de pompe și smărcuri

BUDAPEST, V., Báró Aczél-u. 3, lângă Vigszinház imediat.

Să părtinim industria din patrie!

Prăvălia cea mai mare de cufere din Seghedin este alui

Szegszárdi József în Szeged

Iskola-utca nr. 25, vis-à-vis de >Hungaria<.

Recomandă în atenția P. T. public din provincă cuferele sale de drum, portmoneurile de toaletă, portmoneuri pentru acte, advocați și pentru aparate medicale și pentru barbieri, toate pregătite în atelierul propriu, în asortiment bogat, în deposit, — asemenea recomandă țitoarele sale de bastoane, de ploiere și de arme, cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din provincă se esecută punctual și repede.

Să părtinim industria din patrie!

Serviciu solid — lucruri distinse.

Serviciu solid — prețuri moderate.

Duminecă sa deschis

adevăratul magazin de

COVOARE PERSIANE

Prețurile dela **15 fl.** în sus.

ARAD, Andrásy-tér 22,

lângă farmacia Hajós

la

Schwartz Zsigmond

Desfacerea numai până la sfârșitul lunii acesteia.

Tot felul de

dreșere de oroloage

ce nu mai se poate închipui

numai 1 coroană,

sticlă pentru orologiu de buzunar, arătător 10 cr.

Rog să cercetați atelierul meu după acest chip postal.

Rog să cercetați atelierul meu după acest chip postal.

La orologierul SCHWIMMER ALBERT, ARAD

SZABADSÁG-TÉR Nrul 5-6.

Lângă cafeneaua Pölzl. Lângă cafeneaua Pölzl

Fondat la 1846.

Telefon 25-37.

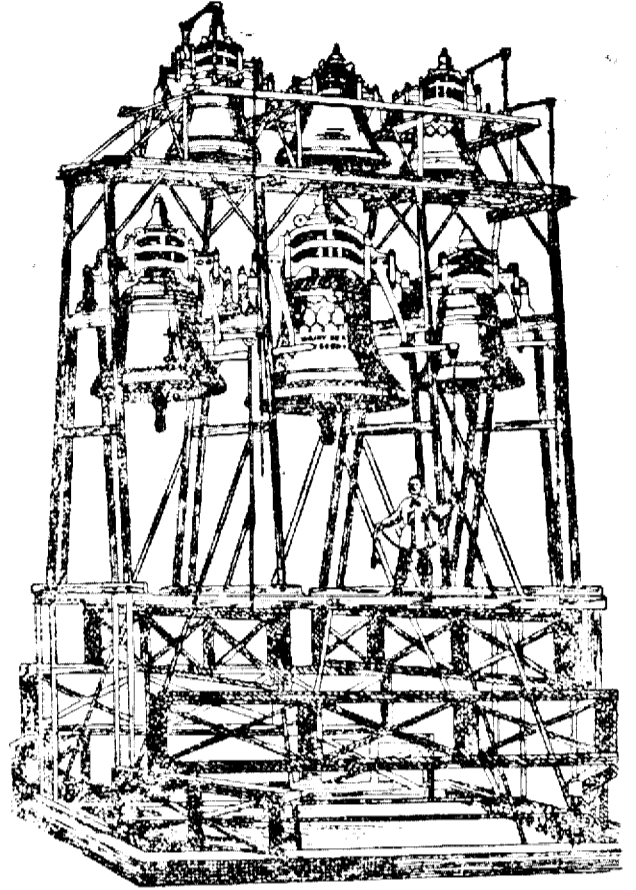
Pozdech József următor Thury Ferencz

Budapesta,

VI., Lehel-utca Nr. 8.

Mare fabrică
de instrumente
muzicale
de suflat,
turnătorie de clo-
pote și metale,
făurărie
și ajustărie
de clopote
cu brevet.

Catalog și preliminar de spese trimite franco.

ATENȚIE!

Cel mai vechiu și bun magazin de mașini din com. Ciănad a lui

Glück Samu

MAKO.

Life-rează **Mașini de sămănat** după cel mai nou metod,

15 serie 200 fl., ● 17 serie 210 fl., ● 19 serie 225 fl., ● 21 serie 240 floreni.

Cea mai nouă "bicicletă pentru armată „METEOR“ tare cu 65 fl.

Mașini noi de cusut „SINGER“ 80 fl.

CIURURI, TRIERE, MORIȘTE, pluguri de oțal și alte instruențe pentru economie.

Curele și oleuri pentru mașini, unsoare de mașini pe lângă prețurile cele mai ieftine și pe lângă condițiile cele mai favorabile de platire.

Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduca la cunoștința onor. public din loc și jur precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

prăvălia de ghete a lui GORZÓ și soții

care există de 15 ani și în care și eu am fost partaș. De azi înainte eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

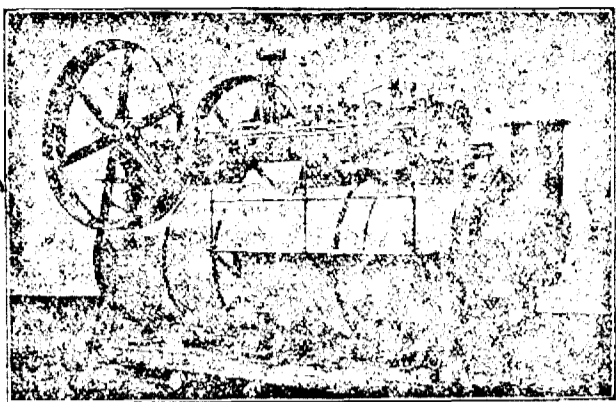
Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utca 2 sz.

Fabricant de mașinării **Schuster István**

Budapest, V., Tisza-utca nr. 8.

Fabrichează cele mai noi locomobile de ordine compound jumătate stabile cu sau fără condensare, cu cazane cu țevii ce se pot scoate afară la camera întoarcerii fumului, cu cea mai puțină consumație de cărbuni.

Ezecutate solid și adevărat tari.

HALA DE FLORI

a lui **SCHWEFFER EDE**

Piața Andrásy • ARAD • Palatul Minorităților.

Pentru ziua morților recomandă cununile sale în execuție admirabilă pe lângă prețurile cele mai moderate, tot astfel buchete, împodobiri la masă, în caz de necesitate se pregătesc în 2 oare.

TELEFON 337.

TELEFON 337.

Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția din H.-M.-Vásárhely, ținută în anul 1904

TELEFON Nr. 438

Medalie de argint la expoziția generală din H.-M.-Vásárhely ținută în anul 1904

SINGER ARMIN

PRĂVĂLIE:

DEPOSIT:

Tisza Lajos-körút 48 • **SZEGED** • Strada Jókai nr. 3

Magazin de sticle în table. • Magazin de oglinzi în table.
Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată în electricitate.

Diferite forme de firme pentru medici și avocați.
Sticlărie de lux pentru ferestri de salon și biserici în execuție artistică.
Decorație de mobile în stilul cel mai nou și în toate culorile.
Facerea de galantare la edificii și prăvălie.
Primesc spre tocmire vechi oglinzi. Primesc lustruire de sticle și ori ce lucru din bransa mea.

CONSTANTIN DOBRIN

instituit de vopsire și chimie

Lugoș, strada Nedelco nr. 65.

Vopsire și curățire chimică. Tot felul de haine bărbătești, femești și de copii, proderie de mătasă, uniforme, covoare de pat și masă, tapeturi, dantele, haine de batist și pique etc.

Garnitură de mobile și tapeturi. La dorință se curățește la casă.

Specialitate: Paltoane de piele, mănuși glacie vopsite negru.

Haine de doliu se vopsesc negru în 24 de ore.

Perdele se vopsesc și curățește foarte ieftin.

Am onoare a aduce la cunoștința damelor din loc și provincie, că

in loc

pe strada Batthyányi nr. 19

am deschis

un atelier de modă

pentru haine femești

corespunzător cerințelor moderne.

Cerând sprijinul onoratele doamne, rămân

cu deosebită stimă

Csejtey Katicza.

Pentru vinderea

Marelui magazin de asortiment de sticlă

de porțelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpacca și nickel, decoruri pentru odăi și mese, acomodată pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabilă.

Toate acestea se vând cu prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe **Szabadság-tér 21.**

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie. ■

Cu stimă:

KLOHS ADOLF.

Tipografia George Nichin, Arad.